GEMEENTE BEUNINGEN

Aan de gemeenteraad

Datum : 16 juni 2025
Zaaknummer : 785905
Uw contact : team Bestuurlijk Advies
Telefoon : 14 024
Onderwerp : vervolg ombuigingstraject

Geachte raad,

Aanleiding
In onze 'code rood brief' van 16 juli 2024 hebben wij u geïnformeerd over het financiele perspectief van onze gemeente voor de komende jaren. De resultaten van de meerjarenbegroting vertoonde behoorlijke tekorten. Voor ons college was dat aanleiding om fors in te grijpen in onze financiele huishouding ten einde te komen tot een sluitende meerjarenbegroting.
Eind 2024 hebben wij u met onze brief 'kaders en acties ombuigingen vanaf 2026' geïnformeerd over de stappen die wij gaan zetten om onze begrotingsprognose voor de komende jaren te verbeteren. Het ombuigingstraject moet leiden tot ombuigingen voor in totaal €6.000.000 jaarlijks, te realiseren vanaf 2029 en zoveel eerder als mogelijk.

Ombuigingstraject kent 4 sporen
In de brief van 12 februari 2025 hebben wij u geschetst hoe de planning van het ombuigingstraject eruit ziet en langs welke sporen wij het traject lopen. Voor de goede orde benoemen wij nogmaals deze sporen en geven de stand van zaken weer:

Spoor 1: *bevriezen activiteiten en investeringen begrotingsjaar 2025:* deze actie is inmiddels in de begroting 2025 verwerkt; zaken die toch doorgang moesten vinden, zijn bij afzonderlijk collegebesluit gefiatteerd.
Spoor 2: *voorkeursscenario nieuw beleid:* op de informatieavond 'nieuw beleid' van 27 mei jl. heeft ons college haar voorkeursscenario nieuw beleid aan u gepresenteerd; het raadsvoorstel 'voorkeursscenario nieuw beleid 2025' is ter besluitvorming aangeboden voor de raadsvergadering van 1 juli a.s.

POSTADRES: GEMEENTE BEUNINGEN, POSTBUS 14, 6640 AA BEUNINGEN
BEZOEKADRES: VAN HEEMSTRAWEG 46, 6641 AE BEUNINGEN
TELEFOON: 14 024, TELEFAX: 024 - 6778078
E-MAIL: GEMEENTE@BEUNINGEN.NL, INTERNET: WWW.BEUNINGEN.NL
IBAN: NL55 BNGH 0285 0010 78, BIC: BNGHNL2G

WINSSEN EWIJK BEUNINGEN WEURT

Spoor 3: *ombuigingsmaatregelen bestaand beleid:* wij hebben na een uitgebreid onderzoek en consultatie in de organisatie een lijst van ombuigingsmaatregelen bestaand beleid vastgesteld; deze lijst treft u aan in de notitie 'ombuigingen bestaand beleid' bij deze brief. Het betreft een voorgenomen besluit van ons college. Wij gaan deze verwerken in de gemeentebegroting 2026. In september a.s. zal het college deze lijst van ombuigingsmaatregelen toelichten in een raadsinformatieavond.

Spoor 4: *lokale heffingen en leges:* wij hebben een verkenning uitgevoerd naar de kostendekkendheid van de leges. Deze bedraagt gemiddeld 53%. Dat betekent dat de hoogte van de leges nog ruimte biedt. Wij zullen bij het opstellen van de begroting rekening houden met een tariefsverhoging van gemiddeld 20% voor bouwleges, leges kabels en leidingen en vergunningen APV. Daarnaast zal de reclamebelasting worden verhoogd. Voor de OZB blijft uitgangspunt dat deze alleen met het inflatiecijfer wordt verhoogd.

Ad 3: de lijst ombuigingsmaatregelen bestaand beleid nader beschouwd

Zoals hiervoor al gememoreerd maakt een ombuiging op het bestaand beleid onderdeel uit van de totale ombuigingsstrategie. Ombuigingen op bestaand beleid zijn vaak lastig te realiseren, zeker in onze gemeente waar al jaren een sober en doelmatig beleid wordt gevoerd. Van franje wat eenvoudig kan worden "weggesneden" of overbodige zaken is in onze gemeente nauwelijks of geen sprake.

Het college is erin geslaagd op een zorgvuldige wijze en met oog voor de maatschappelijke impact tot een evenwichtige lijst te komen die recht doet aan de ombuigingsopdracht. Deze opdracht is onverkort noodzakelijk voor het toekomstig financieel perspectief maar creëert ook ruimte voor de nieuwe wensen uit het coalitieakkoord.

De lijst bevat een aantal maatregelen die op onderdelen zal leiden tot een verdere versobering maar nergens de kritische grens passeert. In de bijgevoegde notitie zijn alle maatregelen gerubriceerd naar de programma's van de gemeentebegroting en voorzien van een toelichting.

In grote lijnen zijn de voorgestelde ombuigingsmaatregelen in een aantal groepen onder te verdelen:

- er zijn een aantal maatregelen voorgesteld waarbij het beschikbare budget in de begroting naar beneden wordt bijgesteld omdat er sprake is van onder uitputting, strakker en scherper begroten zonder enige speelruimte en afname van de doelgroep; voorbeelden hiervan zijn minder peuters en minder gebruik van PGB's.
- dan is er een groep maatregelen waarbij de uitgaven ondergebracht kunnen worden bij specifieke Rijksuitkeringen (zogeheten SPUK) zoals de regeling Onderwijs Achterstanden Beleid.
- een belangrijk deel betreft maatregelen die een versobering inhouden van het huidig beleid; voorbeelden hiervan zijn het beperken van het onderhoud in de openbare ruimte (minder maaien) of minder middelen beschikbaar stellen voor activiteiten.(beperking op representatie)

- specifiek voor de jeugdzorg zijn er maatregelen voorgesteld waarbij er een verschuiving plaats vindt van de individuele zorgverstrekking naar het collectieve zorgaanbod; met name deze laatste groep maatregelen vraagt de nodige inspanning maar biedt ook veel voordelen voor de cliënten zelf. Een collectief aanbod kan helpend zijn in het gezamenlijk zorgtraject. Uiteraard blijft voor diegene die echt individuele gespecialiseerde hulp nodig heeft die mogelijkheid bestaan. Ook landelijk wordt meer en meer overgeschakeld van individueel naar collectief zorgaanbod.
- ook de Gemeenschappelijke Regelingen hebben na een dringende oproep van gemeenten bijgedragen in het ombuigingstraject. Zowel de DRAN, de GGD, de ODRN en de Groene Metropool Regio hebben naar vermogen een bijdrage geleverd.
- tot slot heeft ook de ambtelijke organisatie een bijdrage geleverd door een aantal functies nu niet in te vullen.

Met al deze ombuigingsmaatregelen is de totale opbrengst geraamd op afgerond €2.000.000. Wij realiseren ons dat met deze ombuiging de oorspronkelijke taakstelling van €2.500.000 niet wordt gehaald. Gelet op het gewijzigd financieel perspectief in de Voorjaarsnota 2025 waarover u bent bij gesproken, acht het college deze opbrengst toereikend.

In een afzonderlijke raadsinformatiebrief die u gelijktijdig met deze brief ontvangt, zullen wij u informeren over de positieve effecten van de 'Meicirculaire 2025' op onze financiele huishouding.

College heeft aantal door de organisatie voorgestelde ombuigingsmaatregelen niet overgenomen
Er zijn ook een aantal ombuigingsmaatregelen door de organisatie voorgesteld die door ons college niet zijn overgenomen. Met name maatregelen die onze verenigingen raken of een versobering van de zorgstructuur hebben wij van de lijst gehaald. Denk hierbij aan het niet meer compenseren van het OZB-eigenaarsdeel voor verenigingen of het beperken van het aantal aanbieders van de dagbesteding voor ouderen. Ook het voorstel om te versoberen op de Klavervierpas heeft ons college geschrapt. Het gebruik van de Klavervierpas in onze gemeente is heel hoog in vergelijking met andere minimaregelingen. Het is een heel succesvolle regeling voor mensen met een laag inkomen en kinderen om beter te kunnen participeren in de samenleving.
Bij de start van het ombuigingstraject stond voor ons bij voorbaat vast dat verenigingen als smeermiddel van de samenleving moesten worden ontzien. Ook maatregelen die voor individuele inwoners verregaande consequenties zouden hebben, hebben wij bewust vermeden.

Ad 4: de verkenning lokale heffingen
Naast de ombuigingen op bestaand beleid hebben wij ook een verkenning uitgevoerd naar het verhogen van de inkomstenkant. Daarbij hebben wij gekeken naar de leges en de verschillende belastingen maar ook naar het effect op de woonlastendruk voor onze inwoners. In de bijgevoegde notitie 'lokale heffingen en leges' is dit verder uitgewerkt. Duidelijk is wel dat met name bij de leges nog ruimte voor verhoging zit.

GEMEENTE BEUNINGEN

Inwonersbetrokkenheid- en raadpleging
Zoals bekend is onlangs een inwonersraadpleging gedaan door bureau OpiniePijlers. Inwoners werd gevraagd naar hun mening over de financiele situatie van de gemeente en de toekomst.
We zijn blij dat er zoveel inwoners hun stem hebben laten horen. Ook hebben veel inwoners aangegeven dat zij betrokken willen blijven. Wij omarmen de input uit deze rapportage en gaan met de aanbevelingen aan de slag. Gelet op het succes van een dergelijk onderzoek en de grote respons zijn wij van plan om een dergelijk onderzoek periodiek te gaan herhalen.
De rapportage is als bijlage bij deze brief gevoegd.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders

Dyanne Kocken
secretaris

Daphne Bergman
burgemeester

Bijlage 1: notitie 'ombuigingen bestaand beleid 2026-2029'
Bijlage 2: notitie 'verkenning verhoging lokale heffingen vanaf 2026'
Bijlage 3: rapport OpiniePijlers 'Beuningen nu en in de toekomst'

GEMEENTE BEUNINGEN

Ombuigingen bestaand beleid 2026 - 2029

Gemeente Beuningen

College 16 juni 2025

Inhoud

Inleiding....3
Samenvatting....4
1. Ombuigingen naar programma en jaar....5
2. Maatschappelijke effecten in verschillende categorieën....6
3. Afbakening van bestaand beleid....9
4. Risico's en onzekerheden....9
5. Beschrijving van de ombuigingsmaatregelen....10
Programma 1 Werk en Inkomen....11
Programma 2 Jeugd....13
Programma 3 Maatschappelijke ondersteuning....15
Programma 4 Welzijn en Educatie....16
Programma 5 Omgeving....19
Programma 6 Openbare orde en veiligheid....22
Programma 7 Bestuur en algemene ondersteuning....23
Programma 9 Overige eigen middelen....24
Bijlage 1 Ombuigingen naar programma....25
Bijlage 2 Indeling ombuigingen naar impact en naar inwoner, omgeving en organisatie....26
Bijlage 3 On hold activiteiten en investeringen uit 2025....27

Inleiding

Op 15 oktober 2024 heeft het college van gemeente Beuningen de ambtelijke organisatie opdracht gegeven met ombuigingen aan de slag te gaan via de projectopdrachten 'Ombuigingen meerjarenbegroting 2026-2029 bestaand beleid en 'Ombuigingen meerjarenbegroting 2026-2029 nieuw beleid incl. opbrengsten van lokale heffingen'.

Dit memo gaat over de uitwerking van de opdracht over ombuigingen op bestaand beleid. De ambitie was om op bestaand beleid structureel € 2,5 miljoen aan ombuigingen te realiseren en wel vanaf 2029 en zoveel eerder als lukt.
De ombuigingen in dit rapport zijn in de eerste helft van 2025 diverse malen ambtelijk en ook bestuurlijk (college) afgestemd. Aanpassingen naar aanleiding van deze afstemming zijn verwerkt. Dit rapport bevat ombuigingsmaatregelen voor in totaal € 2 miljoen. Dat is lager dan de ambitie van € 2,5 miljoen. Maar de resultaatverwachting na voorjaarsnota 2025 laat een positieve ontwikkeling zien. Dat geeft ruimte om andere keuzes te maken.

Als we door de oogharen naar de opbrengst kijken, moeten we vooraleerst constateren dat onze gemeente al jaren een sober en doelmatig beleid voert. Exploitaties van grote gemeenschapsvoorzieningen zijn relatief goedkoop en vragen weinig gemeentelijke bemoeienis en gemeentelijke bijdragen. (zie bijvoorbeeld het zwembad, de sporthal, de Leghe Polder e.d.) Ook in de beleidsvrije sectoren zoal sport, toerisme en economie gaan geen grote bedragen om. Alleen cultuur heeft een financiële impuls gehad. Ook het onderhoud en de inrichting van de openbare ruimte (groen, verlichting, wegen, infra) ziet er netjes uit maar kent zeker geen overbodige franje. In het voorjaar van 2024 hebben we al een ombuigingsronde uitgevoerd. Het zogeheten 'laaghangend fruit' is geplukt en er is behoorlijk gedrukt op de begroting om de lucht eruit te krijgen en de budgetten aan te scherpen. Dat vraagt een extra inspanning van medewerkers om met concrete ombuigingsvoorstellen te komen.

In deze ronde presenteren we een aantal nieuwe ombuigingsvoorstellen. Sommige voorstellen gaan de samenleving meer raken maar en vragen om lastige keuzes. Sommige voorstellen kunnen we pas over een aantal jaren implementeren omdat er contractuele verplichtingen zijn of omdat ze een andere werkwijze vragen. Ook beschrijven we een aantal ombuigingsmogelijkheden die eerst nader onderzoek vragen.

Samenvatting

Ombuigingsmaatregelen voor ruim € 2 miljoen.
Met ongeveer 40 ombuigingsmaatregelen kunnen we vanaf 2029 voor ruim 2 miljoen aan ombuigingen realiseren. Dat is lager dan de ambitie van € 2,5 miljoen. Maar de resultaatverwachting na voorjaarsnota 2025 laat een positieve ontwikkeling zien. Dat geeft ruimte om andere keuzes te maken.

Een categorisering helpt bij het maken van keuzes.
Om het kiezen te vergemakkelijken zijn de maatregelen al naar gelang de maatschappelijke impact gecategoriseerd; beperkt, middel en zwaar. De categorie 'beperkt' is in te boeken zonder (veel) nadelige gevolgen. Het gaat onder andere om maatregelen waarmee we scherper aan de wind varen doordat we een verwachte onderbesteding op diverse budgetten inboeken. Het totaal aan maatrelen in deze categorie levert € 1,1 miljoen op.

De meeste ombuigingen binnen het sociaal domein.
De meeste bezuinigingen verwachten we in bij het programma Jeugd te kunnen realiseren (€ 7,6 ton). Ook op de ambtelijke organisatie leveren we in, bij het programma bestuur en algemene ondersteuning is het totaal aan ombuigingen € 4,6 ton.

Het realiseren van sommige maatregelen kost tijd.
Sommige maatregelen zijn ingrijpend en vragen om afbouw van subsidies of het implementeren van andere werkwijzen. Dat maakt dat we tussen 2026 – 2029 naar het bedrag van € 2 miljoen toegroeien (van € 1,35 miljoen in 2026 naar € 2 miljoen vanaf 2029). Fase 2 van de opdracht 'Ombuigingen bestaand beleid' richt zich op implementatie van maatregelen. Met deze fase gaan we aan de slag nadat het gemeentebestuur bij de behandeling van de begroting 2026 een besluit heeft genomen over de gekozen ombuigingen.

Op sommige budgetten is geen bezuiniging mogelijk dan wel wenselijk
Wij hebben veel meer budgetten onderzocht dan genoemd in deze lijst van voorstellen. Het voert te ver om deze allemaal te beschrijven. Bij deze onderzoeken werd vaak al snel duidelijk dat bij de betreffende onderwerpen geen bezuinigingen mogelijk waren in verband met wettelijke verplichtingen, contracten of volstrekt onwenselijk. Andere maatregelen gaven een zodanig kleine opbrengst dat de uitvoeringskosten om de bezuiniging mogelijk te maken soms hoger waren dan de daadwerkelijke opbrengst.

Risico's en onzekerheden
Met het scherper aan de wind varen, lopen we een groter risico op tekorten die we met onze reserves zullen moeten afdekken. Daarom houden we periodiek met actuele prognoses steeds vinger aan de pols en zullen we bijsturen als dat nodig is.

1. Ombuigingen naar programma en jaar

Ombuigingen per programma
In onderstaande tabel ziet u een overzicht van programmabudgetten (begroting 2025) en het totaal aan ombuigingsmaatregelen per programma.

Programma	Begroting 2025	Bedrag ombuigingen	% van begroting	Aandeel ombuigingen
Programma 1 Werk en inkomen	14.509.883	65.000	0,4%	3%
Programma 2 Jeugd	11.625.564	764.541	6,6%	37%
Programma 3 Maatschappelijke ondersteuning	14.454.478	252.813	1,7%	12%
Programma 4 Welzijn en educatie	8.057.763	226.875	2,8%	11%
Programma 5 Omgeving	13.753.003	257.228	1,9%	13%
Programma 6 Openbare orde en veiligheid	3.746.397		0,0%	0%
Programma 7 Bestuur en algemene ondersteuning	18.931.029	463.323	2,4%	23%
Programma 9 Overige eigen middelen	1.785.782	18.000	1,0%	1%
Eindtotaal	**86.863.900**	**2.047.780**	**2,4%**	**100%**

Met ombuigingsmaatregelen van in totaal € 2 miljoen vanaf 2029, bezuinigingen we 2,4 % van het begrotingstotaal 2025 van € 86,8 miljoen.
De meeste ombuigingen kunnen we realiseren in het sociaal domein en dan vooral bij de programma Jeugd. Op andere programma's zijn er minder mogelijkheden. Dat komt door de wettelijke verplichting van taken binnen deze programma's of omdat de budgetten al sober zijn en geen ruimte laten voor ombuigingen.

Ingroeipad tussen 2026 en 2029
Het realiseren van een aantal maatregelen kost tijd. Zo moeten we soms overgaan op nieuwe werkwijzen, bijvoorbeeld voor de overgang van individuele naar collectieve voorzieningen in het sociaal domein. Verder mogen we ook subsidies niet zomaar afbouwen. Dat maakt dat we tussen 2026 – 2029 naar het bedrag van € 2 miljoen toegroeien (van € 1,35 miljoen in 2026 naar € 2 miljoen vanaf 2029).

In deze tabel ziet u een samenvatting van ombuigingen in de jaren 2026 tot en met 2029.

Programma	Som van 2026	Som van 2027	Som van 2028	Som van 2029
Programma 1 Werk en inkomen	65.000	65.000	65.000	65.000
Programma 2 Jeugd	224.541	519.541	764.541	764.541
Programma 3 Maatschappelijke ondersteuning	238.786	251.345	252.813	252.813
Programma 4 Welzijn en educatie	114.875	154.875	176.875	226.875
Programma 5 Omgeving	242.228	257.228	257.228	257.228
Programma 7 Bestuur en algemene ondersteuning	463.323	463.323	463.323	463.323
Programma 9 Overige eigen middelen	9.000	18.000	18.000	18.000
Eindtotaal	**1.357.753**	**1.729.312**	**1.997.780**	**2.047.780**

In bijlage 1 ziet u een uitgebreidere tabel die inzicht geeft in de afzonderlijke maatregelen.

2. Maatschappelijke effecten in verschillende categorieën

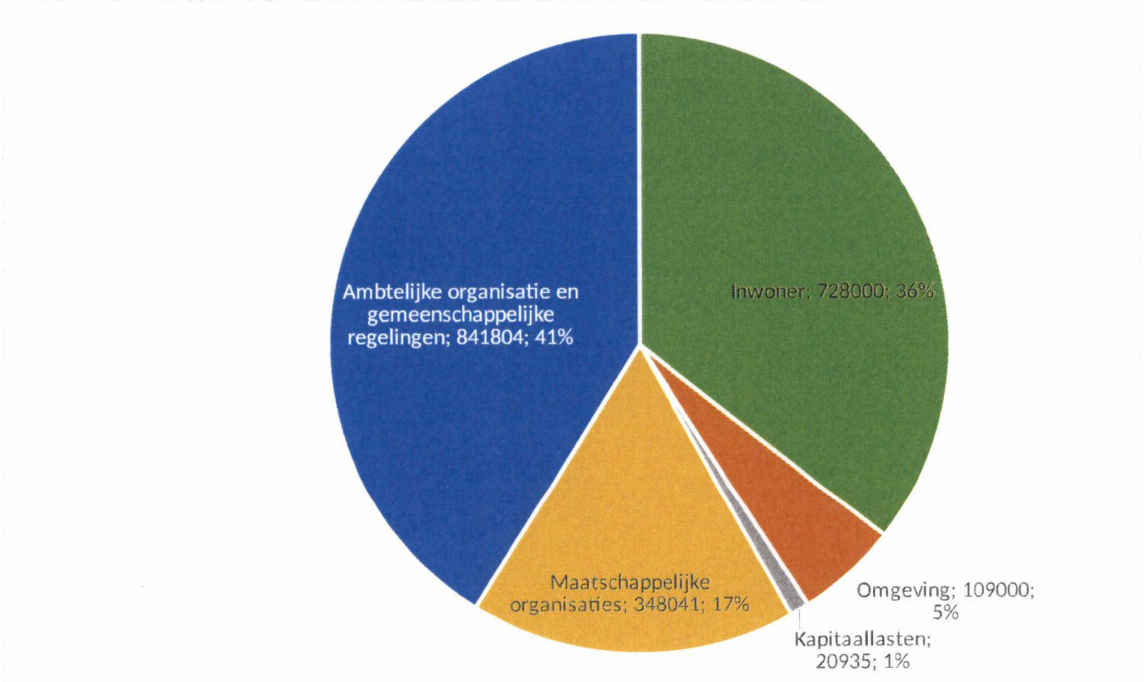
De ombuigingsvoorstellen zijn ingedeeld naar programma en naar een categorie. De categorie geeft een indicatie van de maatschappelijke effecten. Deze categorisering is tweeledig, naar effect op inwoner, omgeving dan wel organisatie en naar verwachte impact.

2.1 Maatregelen geclusterd naar inwoner, omgeving en organisatie.

De maatregelen zijn geclusterd naar inwoner, omgeving, maatschappelijke organisaties[1], bedrijfsvoering (ambtelijke organisatie) of kapitaallasten.

Voorzien we vooral effecten voor (individuele) inwoners? Dan krijgt de maatregel het label 'inwoner'. Maatregelen met label 'organisatie' hebben vooral impact op maatschappelijke organisaties. Maatregelen met het label 'omgeving', hebben vooral effect op onze leefomgeving. Bij maatregelen 'ambtelijke organisatie gemeente' en 'gemeenschappelijke regelingen' versoberen we op de uitvoering van de gemeentelijke taken. En bij kapitaallasten gaat het om uitstel dan wel afstel van investeringen.

In deze cirkeldiagram ziet u de uitkomst van deze indeling.

[1] De indeling is soms arbitrair bijvoorbeeld omdat een aantal maatregelen zowel organisaties als inwoners raakt. In die gevallen hebben we voor 'inwoner' gekozen als er vooral effecten zijn te verwachten voor individuele inwoners.

De meeste ombuigingen realiseren we bij de ambtelijke organisatie en gemeenschappelijke regelingen (41%). De aandelen van ombuigingen die vooral (individuele) inwoners en maatschappelijke organisaties raken zijn: 36% en 17%. En 5% van de ombuigingen raakt de omgeving. Ombuigingsmogelijkheden op investeringen (kapitaallasten zijn beperkt (1%). Gemeente Beuningen heeft een sobere investeringsbegroting.

2.2 Maatregelen geclusterd naar impact

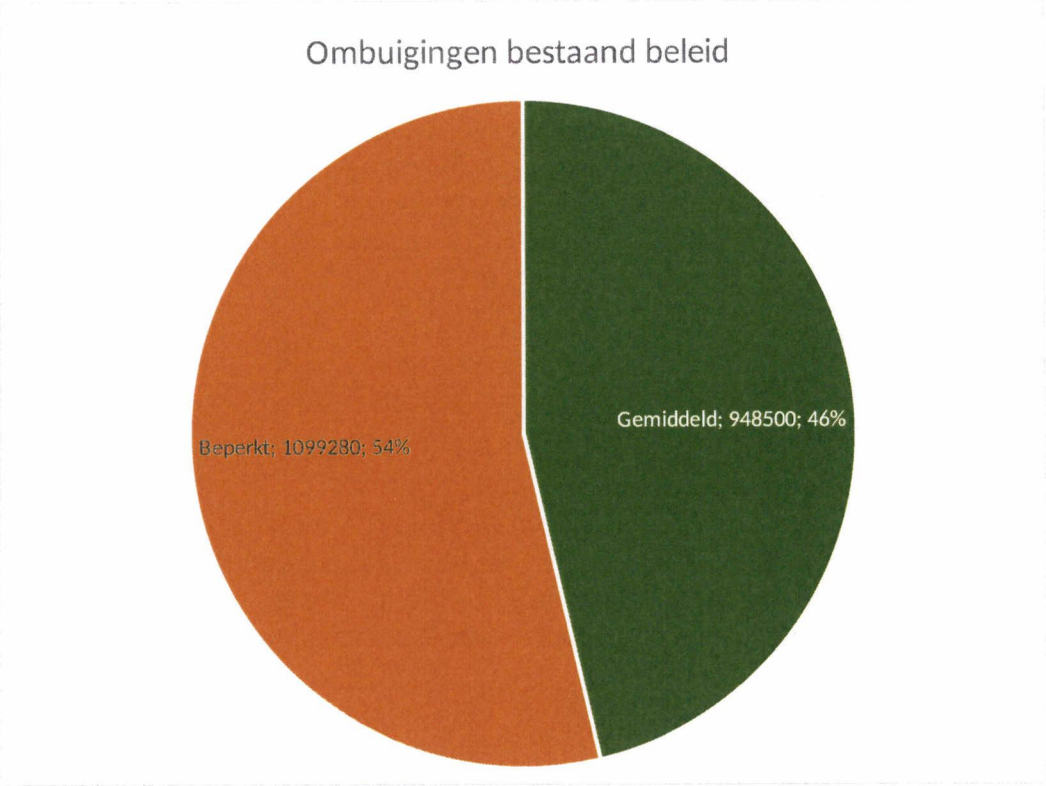
Bij deze indeling zijn de maatregelen gescoord al naar gelang de verwachte impact: beperkt of gemiddeld[2]. We lichten dat nader toe:

- **Maatregelen met een beperkte impact**
  Dit betreft vooral voorstellen waarbij we onderbesteding op budgetten inzetten of waarbij we kiezen voor een andere (incidentele) manier van financieren. Op sommige posten reserveren budget om snel te kunnen schakelen als er nieuwe ideeën zijn, ingewikkelde vragen langskomen of waarmee we eventuele tegenvallers op kunnen vangen. Een aantal van deze budgetten hebben we verlaagd.
- **Maatregelen met een gemiddelde impact**
  Dit betreft voorstellen die de samenleving harder raken. Zo kunnen we in het sociaal domein diverse bezuinigingen realiseren door individuele voorzieningen als een collectieve voorziening aan te bieden. Dat betekent een versobering die lastig te realiseren is, maar de voorziening kan wel in stand blijven. Ook de bezuinigingen op de personele begroting van de ambtelijke organisatie zijn onder deze categorie opgenomen.

De impactindeling is indicatief en deels ook subjectief. Het gaat niet om een harde waarheid. De indeling is slechts bedoeld als hulpmiddel bij het maken van keuzes.

[2] We stellen geen maatregelen met een zware impact voor

De indeling van de maatregelen naar de mate van impact geeft het volgende beeld:

Met het realiseren van maatregelen met een beperkte impact kan afgerond € 1,1 miljoen gerealiseerd worden. Ombuigingen met een gemiddelde impact tellen op tot ruim € 9 ton.

In bijlage 2 ziet u een tabel met de individuele maatregelen met indeling naar categorie.

3. Afbakening van bestaand beleid

Bestaand en nieuw beleid
Het college maakt bij de bezuinigingsopgave onderscheid tussen nieuw beleid, lokale heffingen en bestaand beleid.

Nieuw beleid betreft een limitatief aantal posten die het college als nieuw beleid heeft gedefinieerd (collegebesluit 15 oktober 2024). Ombuigingen die betrekking hebben op posten uit deze lijst, zijn niet in deze uitwerking meegenomen. Voor een overzicht van deze posten zie bijlage 3.

Ook eventuele incidentele baten als gevolg van het vrij laten vallen van bestemmingsreserves, nemen we mee bij nieuw beleid.

Uitgangspunt begroting 2025
De ombuigingen in deze notitie gaan over ombuigingen op budgetten uit de begroting 2025 .
Nieuwe ambities, die nog niet begroot zijn, kunnen ook meegenomen worden in de integrale afweging. Kiest het gemeentebestuur voor nieuwe plannen? Dan zal op ander budgetten extra bezuinigd moeten worden om de doelstelling van de bezuinigen te realiseren.
Nieuwe ambities nemen we mee in de notitie over Ombuigingen nieuw beleid.

Lokale heffingen
Maatregelen m.b.t. afval en riool hebben vanwege de eis van kostendekkendheid effect op de afvalstoffenheffing en de rioolheffing . Deze maatregelen beschrijven we in de notitie lokale heffingen.

4. Risico's en onzekerheden

Scherper aan de wind varen vergroot de risico's.
Het inboeken van bezuinigingen uit categorie 'beperkt impact' geeft een bedrag van € 1,1 miljoen. Dat realiseren we deels door het soberder begroten, door scherper aan de wind te varen. Dat we deze bedragen kunnen inboeken, betekent niet dat onze begroting structureel grote overschotten laat zien. We halen met het inboeken van deze maatregelen 'lucht' uit de begroting. 'Lucht' die soms nodig kan zijn om tekorten op andere budgetten op te vangen. Zo voorzien we een mogelijk tekort op het budget voor de bijzondere bijstand en het versoberen van voorzieningen in het sociaal domein kan leiden tot een groter beroep op de WMO.
Met het inboeken van de maatregelen 'scherper aan de wind varen' verkleinen we de mogelijkheid om een eventueel tekort op dit budget binnen de huidige begroting op te lossen.

Het 'scherper aan de wind varen' vergroot dus het risico op tekorten. We zullen in dan geval een beroep moeten doen op onze reserves.

We houden vinger aan de pols.
De wereld staat niet stil. Zo zijn bijstellingen van rijksmiddelen, onverwachte tegenvallers en nieuwe ambities. Deze blijven we monitoren om er zeker van te zijn dat we nog steeds in de pas lopen.

5. Beschrijving van de ombuigingsmaatregelen

De nummering van de maatregelen
De maatregelen zijn De nummering van de maatregelen begint met het nummer van het betreffende programma:

P1	Werk en inkomen
P2	Jeugd
P3	Maatschappelijke ondersteuning
P4	Welzijn en educatie
P5	Omgeving
P6	Openbare orde en veiligheid
P7	Bestuur en algemene ondersteuning
P8	Onroerende zaakbelasting
P9	Overige eigen middelen

Programma 1 Werk en Inkomen

In het Beleidsnotitie Sociaal Domein 2024-2028 "Vitaal Beuningen" (pg. 12) staat dat we de bestaanszekerheid van inwoners in Beuningen deze coalitieperiode willen versterken. We stellen voor om dit te doen door:

- De klavervierpas verder te ontwikkelen,
- Samen met Berg en Dal een noodfonds op te richten,
- De jaarlijkse subsidie aan de Voedselbank te verhogen,
- Meer in te zetten op preventie bij schuldhulpverlening,
- Het regionale beleidskader arbeidsmarkt 2024-2028 vast te stellen.

Met de voorstellen in het kader van de ombuigingen hebben we geprobeerd om alle bestaande regelingen efficiënter te maken maar wel zo veel mogelijk regelingen intact te houden. Dit doen we bijvoorbeeld door samen te werken met een goedkopere schuldhulpverleningspartner en de BBZ (bijstand voor zelfstandigen) realistischer te begroten. Daarnaast stellen we een vermogenstoets voor bewindvoeringskosten binnen de bijzondere bijstand voor.

Over de minimaregelingen staat in het coalitieakkoord: "De grens voor deelname aan het minimabeleid wordt op 120 % van de bijstandsnorm gesteld. We hebben en houden oog voor armoede." Bij de voorstellen voor 'Nieuw Beleid' komen we hierop nog terug.

We geven de voorkeur aan de andere besparingsvoorstellen voordat we de inkomensgrenzen aanpassen. Dit geldt vooral voor de Klavervierpas, gezien het succes van deze regeling.

P1.1 Versoberen bewind voering; besparing € 50.000
Bewind voering wordt landelijk steeds meer ingezet, ook in onze gemeente. Inwoners die de kosten van bewind voering niet kunnen betalen, kunnen, als ze hiervoor in aanmerking komen, bijzondere bijstand aanvragen. Vanaf 2026 gaan wij bij verzoeken hiervoor kijken naar het inkomen en het vermogen van de aanvrager. Dit doen wij om ervoor te zorgen dat de bijzondere bijstand bij die inwoners terecht komt die de bijzondere bijstand het hardste nodig hebben. Deze kritische toets draagt ertoe bij dat op het budget van bewind voering met ingang van 2026 een bedrag van €50.000 kan worden versoberd.

P1.2 Instituut Bijzonder Onderzoek (IBO); btw-terugvordering; besparing € 10.000
Het IBO doet voor een aantal gemeenten onderzoek naar mogelijke gevallen van uitkeringsfraude. Het IBO onderzoekt of uitkeringen onterecht zijn uitgekeerd. Is dat het geval, dan moeten mensen het bedrag terugbetalen. Het bedrag wat jaarlijks teruggevorderd wordt varieert en is ook afhankelijk van het aantal fraudegevallen. Los van de terugvordering is ook de preventieve werking van het IBO een belangrijk aspect. Fraudeopsporing overschrijdt steeds meer domeinen en vraagt dus steeds meer specialistische kennis. Daarom is het niet wenselijk om dit binnen onze gemeente te beleggen. Het is dus niet raadzaam om op taken van IBO te bezuinigen. Het budget van IBO kan wel met € 10.000 verlaagd worden in verband met begrote BTW die we terug kunnen vorderen.

P1.3 Actualiseren budget BBZ (besluit bijstand zelfstandigen); besparing € 5.000
Het budget BBZ is bijgesteld in positieve zin; voordeel van € 5.000 kan in de begroting worden verwerkt.

Programma 2 Jeugd

Met het beleidsplan Vitaal Beuningen 2024-2028 zetten we in op een gezonde leefstijl en mentaal welbevinden. Dat doen we door te zorgen voor voldoende goed sluitende laagdrempelige ondersteuning afgestemd op de behoefte van inwoners. Specifiek voor jeugdigen zetten we onder andere in op:

- kansrijk opgroeien;
- het versterken van de mentale gezondheid van jongeren,
- werken we aan de hervorming van de jeugdzorg zoals vastgesteld in de hervormingsagenda Jeugd en het Regioprogramma Jeugd.

Sterke lokale teams, voldoende (collectief) lokaal aanbod en een sterke sociale basis kunnen het jeugdhulpgebruik verminderen. Daarbij is samenwerking met belangrijke partners als jeugdgezondheidszorg, welzijn, kinderopvang en onderwijs noodzakelijk. Vanuit de Hervormingsagenda jeugd is de beweging dat met sterke lokale teams en voldoende passend toegankelijk (collectief) laagdrempelig lokaal aanbod het jeugdhulpgebruik kan worden verminderd. Daartoe willen wij onderzoeken of uitbreiding van het Sociaal Team met een jeugdpreventieteam kan zorgen voor een 'trechtering' van de hulpvragen, waarbij een snelle interventie en hulpverlening doorverwijzing naar de 'zwaardere' jeugd deels kan voorkomen met besparingen tot gevolg. Bij de presentatie van het koersdocument Hervormingsagenda Jeugd komen wij hierop terug. Bij het opstellen van de ombuigingsmaatregelen is met het voorgaande nadrukkelijk rekening gehouden.

P2.1 Verlengde jeugdhulp aanscherpen nieuwe toewijzingen; besparing € 200.000
De helft van de jeugdigen met jeugdhulp (totaal aantal 43 jeugdigen) is 18 jaar of ouder; de regeling stopt bij het bereiken van de 23-jarige leeftijd. We zien kans om sterker in te zetten op het vergroten van vaardigheden van jeugdigen om na 18 jaar zelfstandig te leven of reguliere ondersteuning te ontvangen vanuit Wmo, Beschermd Wonen of de Wet Langdurige Zorg wanneer nodig. Deze ombuiging kan leiden tot een uitzetting van het regionaal beschermd wonen product of op het budget van Wmo-begeleiding.
De verwachte besparing is jaarlijks € 200.000. Te realiseren vanaf medio 2027.

P2.2 Jeugd ggz: collectief ipv individuele hulp; besparing € 150.000
We zien een toename in gebruik van jeugd GGZ. We laten onderzoeken wie er nu gebruik maakt van de hulp en wat de hulpvragen zijn. Het doel van het onderzoek is erachter komen met welke interventies we het gebruik om kunnen buigen. We willen namelijk een beweging maken van individuele zorg naar collectief aanbod. Dit om meer preventief, voorliggend en laagdrempelig de mentale gezondheid van jeugdigen te versterken. Jeugdigen die echt gespecialiseerde hulp nodig hebben, blijven natuurlijk de benodigde zorg ontvangen. . Het kan zijn dat er extra investeringen nodig zijn om tot afbouw te komen.
De verwachte besparing is jaarlijks € 150.000 vanaf medio 2028.

P2.3 Pedagogische sportcoaching van individueel naar collectief aanbod; besparing € 140.000
We zien kans om pedagogische sportcoaching voorliggend te organiseren. In plaats dat jeugdigen een individuele zorgtoekenning krijgen, kunnen zij gebruik maken van een laagdrempelig en dichtbij georganiseerd groepsgericht sportaanbod waar zij pedagogisch worden begeleid met ruimte voor individuele vragen. We onderzoeken hoe en wie dit aanbod in onze gemeente kan realiseren. De buurtsportcoaches krijgen hierbij een rol. Naast sport en bewegen zetten we ook in op mentale

gezondheid en een gezonde leefstijl.De verwachte besparing is jaarlijks € 140.000. Te realiseren vanaf medio 2027.

P2.4 Aframen Persoonsgebonden Budget (PGB) jeugd; vermindering € 70.000
We zien een afname van het gebruik van een PGB. Hierdoor ontstaat ruimte op het budget. We zien kans in het afschalen van het budget voor PGB ten gunste van Zorg in Natura (Zin). Door de nieuwe aanbesteding zien we dat meer zorg vanuit zorg in natura afgenomen kan worden en er minder pgb noodzakelijk zijn. De keuzevrijheid om toch voor een pgb te kiezen blijft bestaan. De ervaring leert wel dat zorgvragers de administratieve zaken rondom een pgb ondanks ondersteuning als belastend ervaren. De verwachte structurele vermindering van het budget is € 70.000.

P2.5 Budget peuteropvang aframen; besparing € 62.000
De subsidieregeling peuteropvang en voorschoolse educatie is per 1 januari 2025 aangepast. Hierdoor gaan er minder middelen naar de peuteropvangaanbieder. Het geraamde budget voor de peuteropvang kan derhalve naar beneden worden bijgesteld.

P2.6 Financiering activiteiten onderbrengen bij Onderwijs Achterstanden Beleid (OAB); besparing € 52.000
De thans gesubsidieerde activiteiten peuteropvang zoals de peutermonitor, de subsidie voor het jonge kind en de kosten van de pedagogische coach kunnen ondergebracht worden bij de specifieke Rijksuitkering Onderwijs Achterstanden Beleid. De reikwijdte van deze Rijksuitkering is onlangs uitgebreid en het budget voor onze gemeente is toegenomen. Hierdoor kunnen wij deze uitgaven ten laste brengen van de Rijksuitkering en deze drukken dan niet meer op onze begroting.

P2.7 Zorg voor leerlingen speciaal basisonderwijs Klavervier van individueel naar collectief; besparing € 50.000
Binnen het product specialistische begeleiding zien wij mogelijkheden de zorg voor leerlingen van het speciaal basisonderwijs Klavervier collectief aan te bieden en te financieren via de school. In plaats dat ieder kind een eigen individuele zorgbeschikking krijgt voor een eigen zorgverlener, wordt de zorg schoolbreed georganiseerd. Individuele kinderen blijven de zorg krijgen die zij nodig hebben. De collectieve aanpak zorgt voor minder verschillende hulpverleners in de klas en verlaagt de administratieve lasten voor ouders, aanbieders en gemeente. Dit past bij de regionale en lokale opdracht om jeugdhulp- en onderwijszorgmiddelen te bundelen. Deze ombuiging levert een besparing op van €50.000. De besparing kan gerealiseerd worden in 2027.

P2.8 Bijstellen bijdrage aan Maartenschool; besparing € 25.000
De bijdrage aan de Maartenschool (regionale regeling) kan met €25.000 worden afgeraamd in verband met een betere afstemming en beperkte terugloop van het aantal kinderen uit Beuningen met zorgvraag.

P2.9 ROB bezuinigingen; besparing € 15.541
Het Regionaal Inkoop Bureau Zorg (ROB) draagt onder meer zorg voor regionale inkoop van de benodigde zorg voor WMO en de Jeugd en contracteert de aanbieders. Zij onderhandelt namens de regiogemeenten over de tarieven en monitoren het gebruik en de budgetten. De financiële vooruitblik op de begroting 2026 laat een structurele besparing van 6,3% zien. Hierin is gerekend met de verdeelsleutel van 2025, omdat die van 2026 nog niet bekend is. Voor Beuningen betekent dit bovengenoemd bedrag. De definitieve vaststelling van de begroting vindt eind 2025 plaats.

Programma 3 Maatschappelijke ondersteuning

Met de beleidsnotitie sociaal domein Vitaal Beuningen 2024-2028 willen we stappen blijven zetten in de richting van een gezonde gemeente met vitale inwoners in een aantrekkelijke woonomgeving; met een sterke sociale basis en een sociaal hart. Waarbij iedereen kan meedoen in en aan onze inclusieve samenleving. We gaan uit van eigen mogelijkheden, het omkijken naar elkaar en iets voor een ander betekenen. En doen wat nodig is door te blijven bouwen aan de basis, zodat er genoeg voorzieningen zijn die ondersteuning bieden, zoals vanuit stichting Perspectief, MEE en Sterker Sociaal Werk, maar ook informatievoorziening vanuit het platform Beuningen Samen. En zeker in het geval inwoners dit niet op eigen kracht kunnen. Onze voorzieningen moeten toegankelijk, betaalbaar en kwalitatief goed zijn.

Met de ombuigingsvoorstellen in programma 3 sluiten we goed aan bij ons beleid, omdat we oog hebben voor de eigen (on)mogelijkheden van inwoners, scherp kijken naar de juiste financieringsstroom van hulp & realistisch begroten en in contact met onze partners in het veld keuzes maken hoe onze sociaal basis zo goed mogelijk aansluit op de behoeften van onze inwoners.

P3.1 Bijstellen bedrag doelgroepenvervoer Regio Arnhem Nijmegen (DRAN) ; besparing € 141.912
Het doelgroepenvervoer in deze gemeenschappelijke regeling van 18 deelnemende gemeenten omvat het Wmo-vervoer, het jeugdwetvervoer en (het grootste aandeel) het leerlingenvervoer. In vergelijking met de regio-gemeenten blijven onze uitgaven achter. Verondersteld mag worden dat de lokale voorziening Buurtvervoer van Perspectief een aanzienlijk deel van het Wmo-vervoer verzorgt. Dit verklaart het lagere gebruik van de DRAN voor het Wmo-vervoer. Op basis van de meest recente kwartaalcijfers kunnen we de budgetten van DRAN bijstellen.
De bijstelling van de budgetten levert een besparing op van € 127.885 in 2026 oplopend naar € 151.912 vanaf 2028.

P3.2 Gemeentelijke gezondheidsdienst (GGD); besparing € 85.901
De GGD heeft een aantal ombuigingen uitgewerkt. Het algemeen bestuur van de GGD heeft in maart 2025 besloten over een ombuigingsscenario. De GGD voert hiermee besparingen door op onderdelen[3] die geen tot beperkt (volksgezondheid-) risico's inhouden voor inwoners aangevuld met een besparing op de JGZ. Dit levert een besparing voor Beuningen van jaarlijks € 74.970. Verder levert bijstelling van de verdeelsleutel voor uniforme taken (aantal inwoners) een voordeel voor Beuningen op van € 10 931.
In totaal bedraagt het voordeel € 85.901.

P3.3 Verminderde vraag, striktere toewijzing kortdurend verblijf; besparing € 25.000
Het budget voor kortdurend verblijf (weekend verblijf/logeren) kan met €25.000 worden verminderd. Dit heeft te maken met enerzijds een verminderde vraag en anderzijds een striktere toewijzing van de voorziening.

[3] bundelen van vaccinatie-werkzaamheden, forensische geneeskunde, aanbesteding kinddossier, Veilig Thuis, informatievoorziening en opleidingsbudget.

Programma 4 Welzijn en Educatie

Met het beleidsplan Vitaal Beuningen 2024-2028 en het sport- en cultuurbeleid richten we ons op het bevorderen van actieve deelname aan de Beuningse samenleving. Het vergroten van het mentaal welbevinden van onze inwoners en het stimuleren van een gezonde leefstijl staan hierbij centraal. We realiseren dit onder andere door samen te werken met scholen en andere culturele instellingen om de cultuureducatie en muziekonderwijs te versterken. Daarnaast bieden we laagdrempelig beweeg- en sportaanbod voor kwetsbare groepen en ondersteunen we verenigingen en stichtingen bij beleidsvraagstukken. Met de voorgestelde ombuigingsmaatregelen blijven de belangrijkste uitgangspunten van het beleidsplan grotendeels behouden, zodat we onze doelstellingen op een verantwoorde manier kunnen realiseren.

Sport

P4.1 Uniek-sporten dekken vanuit SPUK-regeling Sport; besparing € 9.000
Uniek-sporten is een regeling bedoeld voor het mogelijk maken van sporten voor mensen met een beperking. Vanaf 2026 is het mogelijk deze kosten ten laste te brengen van de Rijksregeling Sport, waardoor dit bedrag niet meer op de gemeentebegroting drukt.

P4.2 Uitstellen fitparcours; besparing € 3.375
Vijf jaar geleden is door de raad besloten om een fitparcours te realiseren. Er is voor gekozen om het fitparcours en later ook nog een basketbalveldje samen met het nieuw te bouwen zwembad te realiseren. Wanneer deze realisatie plaats gaat vinden is dus afhankelijk van de besluitvorming van het nieuwe zwembad. Er is hiervoor wel een toezegging richting de hardloopvereniging gedaan. Het is op dit moment ook niet verstandig om het fitparcours aan te leggen, omdat op dezelfde locatie het zwembad wordt gebouwd. De aanleg van het zwembad vereist zwaar materieel waardoor het parcours beschadigd kan raken en opnieuw moet worden aangelegd.

Welzijnswerk Beuningen

P4.3 Stoppen met subsidiëren MBvO (meer bewegen voor ouderen); besparing € 62.000
Deze activiteit betreft sportgroepen voor senioren, waaronder yoga, stoelgym en rollatorgym. De organisatie wordt door Perspectief uitgevoerd met ZZp'ers. De verwachting is dat de meeste groepen zelfstandig door kunnen, waarbij de kosten voor de deelnemers kunnen toenemen. Verzelfstandiging voor groepen als 'stoelgym/rollatorgym' kan lastiger zijn. Er kan onderzocht worden of dat via SPUK-GALA in het kader van Valpreventie bekostigd kan worden. Overigens is deze ombuigingsmaatregel in lijn met de uitkomst van de evaluatie, waarin gesteld wordt dat Perspectief zich meer dient te richten op het aanjagen van activiteiten en minder 'zelf doen'.

Onderwijs

P4.4 Versoberen op Zorg Advies Team primair onderwijs; besparing € 10.000
Wij zien in samenspraak met het schoolbestuur mogelijkheden om de gemeentelijke bijdrage voor intern begeleiders bij zorgvragen te verlagen zonder de daadwerkelijke zorgverlening tekort te doen.

Bibliotheek/cultuur/ muziek/ kunst

P4.5 Versoberen kunstfondsbudget; besparing € 40.000
Wij stellen voor het kunstfondsbudget terugbrengen van €55.000 naar €15.000. Wij realiseren ons dat dit het minimum is, noodzakelijk voor onderhoud en instandhouding de huidige kunstwerken en voor het zichtbaar maken van de kunstwerken en het erfgoed voor inwoners en bezoekers. Gemeente Beuningen bezit veel en hoogwaardige kunst in de buitenruimte en neemt daarmee regionaal en zelfs landelijk een bijzondere positie in. Als het kunstfonds tot een minimum wordt teruggebracht, moet de rol van de huidige kunstcommissie opnieuw worden beoordeeld. Besparing €40.000. Wel gaan wij onderzoeken of bij toekomstige grote bouwprojecten afspraken gemaakt kunnen worden met de ontwikkelaar om bij te dragen in een kunstproject op die locatie.

Toerisme en evenementen

P4.6 Stopzetten subsidiering RBT KAN; besparing €20.000
Het college heeft inmiddels besloten per 1-1-2026 uit te treden uit de GR van de RBT KAN. Effectuering van dit besluit is voorzien in 2027. Onderzocht wordt hoe en op welke wijze kan worden voorzien in de toeristische doorontwikkeling in samenspraak met de regio. Het restant budget van €25.000 wordt hiervoor gereserveerd. Een deel van dit budget moet ook behouden blijven voor de lokale toeristische infrastructuur zoals wandelpaden en fietsroutes.

P4.7 Versoberen representatie bestuur; besparing €6.000
Wij zien mogelijkheden om op de representatieve taken van het bestuur een versobering toe te passen die recht doet aan de gevoelde noodzaak om over de hele linie een pas op de plaats te maken.

Openbare ruimte

P4.8 Lagere frequentie maaien vanaf 2029; besparing € 50.000
Lagere frequentie maaien geeft een indicatieve besparing van € 50.000.
Voor het nieuwe maaibestek (wat ingaat in 2026) nemen we het laaghangend fruit al mee. Zo beperken we maaien en afvoeren Van Heemstraweg van 3x naar 2x. Het maaien van een aantal gazons brengen we terug van 24x maaien naar 8x. Verdere verlaging van de frequentie van het maaien nemen we mee gedurende de looptijd van het nieuwe bestek, en binnen de wettelijke mogelijkheden (standaard RAW-bepalingen). Uiteraard houden wij rekening met de verkeersveiligheid en is minder maaien alleen daar uitvoerbaar waar het kan.

P4.9 Openbaar groen diverse maatregelen; besparing € 26.500
Met diverse maatregelen kunnen we vanaf 2026 € 26.500 besparen:

- Minder bestrijden van de Duizendknoop levert € 10.000 op (huidige budget € 30.000). We blijven bestrijden en invulling geven aan onze zorgplicht, maar trager dan voorzien. Deze ombuiging is te realiseren met aanvaardbaar risico: we behouden budget voor bestrijding en voldoen dus aan onze zorgplicht. De kans op acute schade aan riool schatten we niet hoog in (ter illustratie: er staan vele duizenden bomen op of bij riool t.o.v. zo'n 10-20 duizendknoopgroeiplaatsen). Maar mocht dit gebeuren is er budget voor een dergelijk incident vanuit rioolbeheer.
  Mogelijk leidt minder bestrijden wel tot klachten.
- Boomspiegels niet meer schoffelen maar 2x per jaar afmaaien en minder maaien openbare obstakels, levert samen een bezuiniging op van indicatief € 6.000.
  Maaien in plaats van schoffelen is beter voor de boom. Dit past ook binnen de visie van het

boombeheerplan. Minder maaien openbare obstakels (rondom bomen en lichtmasten in buitengebied en parken) doen we dan nog maar 1x per jaar (nu 2x). Brandkranen blijven we op huidige manier doen (i.v.m. veiligheid).
Het minder maaien geeft wel een rommeliger aanblik en leidt mogelijk tot klachten.

- Minder onderhoud Vierdaagse Route levert € 7.000 op. We beheren vanaf 2026 op B-niveau. De extra onderhoudsronde hoeft dan niet meer. Bovendien voorkomen we irritatie bij sommige inwoners dat de Vierdaagse Route beter wordt onderhouden dan de wijken.
- Minder rotoreggen op het strand (4x i.p.v. 8x per jaar), levert een besparing op van € 3.500. De Beuningse Plas is geen zwemwater. Daarnaast worden deze zandstranden nauwelijks gebruikt. Door minder te eggen (en dus niet helemaal te stoppen), voorkomen we wel houtige opslag. Deze maatregel hangt samen met maatregel P5.8 'Niet meer uitvoeren van de monitor Beuningse Plas'.

Programma 5 Omgeving

Dit programma heeft betrekking op de woningbouw en de inrichting van de openbare ruimte. Wij hebben de ambitie om een gemeente te zijn waar het fijn wonen en werken is. De focus ligt nadrukkelijk op de woningbouwambities en een antwoord te vinden op de grote lokale en regionale woningbouwbehoefte. Daarbij dient rekening gehouden te worden met de ontwikkelingen op het gebied van het klimaat, duurzaamheid maar ook stikstof.

Met de voorgestelde ombuigingsmaatregelen kunnen we onze doelen blijven realiseren zonder hieraan te grote concessies te hoeven doen.

P5.1 Omgevingsdienst Regio Nijmegen (ODRN), strakker begroten; besparing € 148.728
Het budget ODRN bestaat uit wettelijke basistaken en plustaken. Op de plustaken kan gemeente Beuningen onafhankelijk van regionale besluitvorming keuzes maken. Na onderhandelingen met ODRN komt het bedrag voor 2026 uit op € 2.229.387. Daarvoor hebben wij het volledige werkprogramma doorgespit. Dat geeft t.o.v. de begroting 2026 een besparing van bijna 1,5 ton, zie tabel:

	Begroting 2026	Adviesdocument 2026	Besparing
Milieu	852.942	835.261	17.681
Bouwen	1.525.173	1.394.126	131.047
Totaal	2.388.115	2.229.387	148.728

Deze bezuiniging komt tot stand doordat we strakker zijn gaan begroten. We zien dat de budgetten voor de ODRN te ruim zijn. We hebben geen taken geschrapt. Het regionaal uitvoeringsprogramma is in stand gehouden.

P5.2 Versoberen budget omgevingsplannen; besparing € 25.000
Op de kostenplaats omgevingsplannen is een structureel bedrag van € 35.000 begroot. Dit is het algemene budget voor het wijzigen van omgevingsplannen. Afgelopen jaren is dit budget maar voor ongeveer € 10.000 benut.
Op dit budget zit ruimte van structureel € 25.000. Met een verlaging van € 25.000 resteert een budget van € 10.000. Hiermee kunnen we jaarlijks een veegplan opstellen. Voor elke aanvullende wijziging van het omgevingsplan moet separaat budget gevraagd worden of we boeken de kosten ten laste van het project. Dan worden de kosten verrekend met de betreffende projectontwikkelaar.

P5.3 Halveren budgetten woningbouwvernieuwing en woonvisie; besparing € 12.500
Voor woningvisie ramen we structureel € 25.000. De woonvisie is in 2024 gemaakt en hoeft niet jaarlijks geactualiseerd te worden. We kunnen dit budget daarom halveren.
Mocht er een actualisatie of een nieuwe visie nodig zijn, zullen we daarvoor budget aanvragen.

P5.4 Planschades altijd uit initiatieven betalen, te betalen door externe ontwikkelaars; besparing € 18.000
Het budget voor planschades en nadeelcompensatie bedraagt structureel € 23.000. In afgelopen jaren (2023 en 2024) is dit budget niet ingezet. Op dit budget kunnen we € 18.000 bezuinigen. Met

het resterende budget van € 5.000 beperken we ons dan tot de behandeling van gemiddeld één planschade per jaar. Dat is sober gezien de woningbouwambitie en het transitieplan (extra huurwoningen en huisvesting Oekraïners). Zijn er meer planschades? Dan zullen we daarvoor extra budget moeten vragen.

P5.5 Niet meer uitvoeren van de monitor Beuningse Plas als zwemwater; besparing € 10.000
Het niet meer uitvoeren van de jaarlijkse monitor Beuningse Plas levert een besparing op van structureel € 10.000. De ontzanding van de Beuningse Plas loopt nog een aantal jaren door. Daarnaast is de Beuningse Plas niet als zwemwater bedoeld. Deze maatregel hangt samen met maatregel P4.13 'Minder rotoreggen op het strand'.

P5.6 Versoberen samenwerking Schone Lucht Akkoord; besparing € 7.500
Voor de samenwerking Schone Lucht Akkoord (SLSA) is structureel € 30.000 geraamd.
Het gaat om een samenwerking met deze betrokken partijen: Rvo, gemeente Nijmegen, ministerie van Infrastructuur en de provincie.
Afschaffen van dit budget betekent dat we ons terugtrekken uit het SLA. Dat is onverstandig want de luchtkwaliteit is vanwege TPN-West en onze snelwegen een maatschappelijk en politiek item. Zeker in Weurt. Bovendien zet beëindigen de samenwerking met Nijmegen onder druk op dit thema. Wel kan het budget met € 7.500 worden verlaagd.

P5.7 Adviesbudget milieuvraagstukken verlagen; besparing € 11.000
Het adviesbudget voor milieuvraagstukken bedraagt structureel € 22.000. Hiermee betalen we kosten van onderzoek/rapportage/advisering nodig in een specifieke situaties, denk hierbij aan zandwinningen en luchtkwaliteit. Bij complexen zaken waarvoor de kennis intern niet kennis aanwezig is, zijn we aangewezen op externe expertise. Het gaat in het kader van de Wet milieubeheer om een wettelijke verplichting die we niet kunnen verzaken.

In 2023 en 2024 is ongeveer voor 50% ingezet. We stellen voor dit budget te versoberen. Dat betekent dat we minder snel extern advies kunnen inwinnen. Mocht het budget niet toereikend zijn, zullen we binnen de begroting een oplossing moeten zoeken dan wel aanvullend budget moeten vragen.

P5.8 Bushalte Ooigraaf; besparing €5.000
Het college heeft bij het besluit over de on hold activiteiten en investeringen besloten dat deze investering mag komen te vervallen. Het investeringsbedrag van € 40.000 was begroot n.a.v. raadsvragen (UI23.00372) om onderzoek te kunnen doen naar OV (openbaar vervoer, bus) in (nieuw) Ewijk. Dit wordt integraal opgepakt met de nieuwe zuidelijke ontsluiting in Ewijk zuid, waarvan het realiseren van een OV-verbinding onderdeel is. Hiervoor zijn al budgetten vanuit de woningbouw Ewijk zuid beschikbaar en onderzoeken worden al deels uitgevoerd.

P5.9 Optimalisatie fietsverbinding Beuningen Wijchen; besparing € 4.500
Dit project staat nog open en is nog gestoeld op oud beleid. Er is ook geen voorbereiding voor dit project. Als wegbeheer het weggedeelte Wilhelminalaan tussen de Ficarystraat en de Elsenpas grootschalig moet vernieuwen, dan zouden we hier een fietsstraat-profiel willen neerleggen. Dit weggedeelte is de komende jaren nog niet aan vervanging toe. Voor nu kunnen we dit afstellen.

P5.10 Budget subsidie monumenten bijstellen; besparing €15.000
Wij overwegen het budget van het Monumentensubsidie naar beneden bij te stellen met een bedrag van €15.000. Het huidige budget bedraagt €35.000. Jaarlijks wordt gemiddeld door 5 eigenaren van monumenten een subsidieverzoek gedaan, een beperkt aantal. Met een gemeentelijk budget van

€20.000 kunnen redelijkerwijs de aanvragen van gemeentelijke monumenteigenaren bediend worden zonder dat er aanvragen afgewezen moeten worden omdat er geen budget is. De monumentensubsidie is een belangrijk instrument om draagvlak te creëren bij de aanwijzing van monumenten. De mogelijkheid om aanvullend provinciaal budget voor monumenten te verwerven blijft bij de instandhouding van het Monumentensubsidie overeind.

Programma 6 Openbare orde en veiligheid

Dit programma heeft betrekking op het integrale veiligheidsbeleid waarin de gemeente een regierol vervuld. Politie, justitie, de veiligheidsregio en de samenleving zijn onze partners. Het programma kent geen ombuigingsmogelijkheden omdat nagenoeg alle (beperkte) middelen in de personele invulling van de regierol zitten.

Programma 7 Bestuur en algemene ondersteuning

Dit programma heeft betrekking op het gemeentebestuur en de ambtelijke organisatie. Ook automatisering en de huisvesting van het gemeentelijk apparaat behoort tot dit programma. Met name op het gebied van de bedrijfsvoering (ambtelijke capaciteit) wordt met het oog op de ombuigingen een pas op de plaats gemaakt.

P7.1 Bezuinigingen op de personele begroting; besparing € 373.500
Met diverse maatregelen kunnen we in totaal € 373.500 op de personele begroting bezuinigingen:

- **Bezuinigingen nav** strategische personeelsplanning **€ 223.500**
  In 2024 heeft het managementteam een doorkijk gemaakt naar de strategische personeelsplanning voor 2025 en verder. In verband met FPU zijn er een aantal taken herverdeeld. Gezien de ombuigingen is ervoor gekozen deze met de kennis van nu niet in te vullen. Bij de afdeling informatie en bedrijfsvoering was er 1 formatieplaats per abuis blijven staan. De adviseur is vervangen door een woordvoerder en is dubbel verwerkt in de begroting. Dit is in de begroting 2025 gecorrigeerd.
- **Projectleider openbare ruimte € 68.000 en medewerker beleidsuitvoering III € 82.000**
  Dit betreft formatie voor een projectleider openbare ruimte en medewerker beleidsuitvoering III. Deze twee functies hebben we in een eerdere begroting vastgesteld, maar tot op heden niet ingevuld. Bij beide functies hebben we te maken met onregelmatige werkzaamheden (piekbelasting) die moeilijk structureel op te vangen is. Mocht het nodig zijn, dan zullen we de pieken met incidentele capaciteit opvangen.

P7.2 Ruimte op budget Groene Metropool Regio (GMR); besparing € 50.000
Het begrotingsbedrag van GMR van € 306.000 bestaat uit een bijdrage aan GMR voor 2025 van € 253.000 (€ 10,05 per inwoner) en uit een vergoeding BTW van afgerond € 50.000.

De GMR kan zelf de BTW niet compenseren en brengt deze bij de deelnemende gemeenten in "rekening". Gemeenten kunnen deze BTW via het BTW Compensatiefonds terugvorderen. Daarom zijn dit voor onze gemeente geen kosten. Dit kan uit de begroting worden gehaald

P7.3 Ombuigingen Groene Metropool Regio (GMR); besparing € 31.763
Het AB van GMR heeft het DB opdracht gegeven om voor 2026 e.v. met een meerjarig integraal voorstel te komen om kosten te besparen zodat de bijdrage van de gemeenten aan de regionale samenwerking kan worden verminderd. Het DB heeft hieraan gevolg gegeven en heeft het AB van GMR op 27 november 2024 een pakket ombuigingsmaatregelen voorgelegd. Deze leiden tot een besparing op de bijdrage 2026 van 7%. Voor de gemeente Beuningen gaat het om € 31.763. Er wordt onder andere bezuinigd op de ondersteuning van de agendacommissie en verder op diverse kleine projecten. We gaan er vooralsnog vanuit dat deze besparingen structureel zijn, maar dat is nog niet helemaal zeker. We gaan ervan uit dat de GMR-begroting 2026 duidelijkheid hierover geeft.

P7.4 Verduurzaming gemeentehuis (al onderdeel van onderhoudsbeheerplan); besparing € 8.060
Er is het voornemen om de gevel en het dak van de bestuursvleugel te verduurzamen. De middelen voor de verduurzaming zijn al meegenomen in het onderhoudsbeheerplan dat in februari 2025 op de raadsagenda staat. Als hiermee ingestemd wordt, hoeft het budget hiervoor dus niet nogmaals meegenomen te worden in de investeringsagenda en kan komen te vervallen.

Programma 9 Overige eigen middelen

Onder dit programma vallen de uitgaven op het gebied van economie, toerisme en recreatie maar ook grondexploitaties en diverse belastingen, niet zijnde de OZB, maar toeristen-, forensen- en hondenbelasting. De heffingen en belastingen worden in een apart voorstel nader beschouwd. De voorgestelde ombuigingsmaatregelen hebben betrekking op een versobering van het aanbod.

P9.1 Versoberen van het werk/projectenbudget Economische Zaken; besparing €18.000
Wij zien mogelijkheden om het werk/projectenbudget voor Economische Zaken te halveren. Het budget wordt met name ingezet voor kortdurende projecten en stimuleringsactiviteiten voor ondernemend Beuningen. Daarnaast wordt het jaarlijks business event waar ondernemers in het zonnetje worden gezet hieruit betaald. Door de opzet en uitvoering van dit event te versoberen is een besparing van het budget mogelijk.

GEMEENTE BEUNINGEN

Bijlage 1 Ombuigingen naar programma

			Waarden			
Programma	Nr maatregel	Omschrijving maatregelen	Som van 2026	Som van 2027	Som van 2028	Som van 2029
Programma 1 Werk en inkom	P1.1	Versobering bewindvoering	50.000	50.000	50.000	50.000
	P1.2	Instituur Bijzonder Onderzoek (IBO) BTW terugvordering	10.000	10.000	10.000	10.000
	P1.3	Actualiseren budget BBZ (besluit bijstand zelfstandigen)	5.000	5.000	5.000	5.000
Totaal Programma 1 Werk en inkomen			**65.000**	**65.000**	**65.000**	**65.000**
Programma 2 Jeugd	P2.1	Verlengde jeugdhulp met verblijf aanscherpen nieuwe toewijzingen	-	100.000	200.000	200.000
	P2.2	Jeugd ggz: collectief ipv individuele hulp	-	75.000	150.000	150.000
	P2.3	Pedagogische sportcoaching van individueel naar collectief aanbod		70.000	140.000	140.000
	P2.4	Aframen Persoonsgebonden Budget (PGB)-jeugd budget	70.000	70.000	70.000	70.000
	P2.5	Budget peuteropvang aframen	62.000	62.000	62.000	62.000
	P2.6	Financiering activiteiten onderbrengen bij Onderwijs Achterstanden Beleid (OAB)	52.000	52.000	52.000	52.000
	P2.7	Zorg voor leerlingen speciaal basisonderwijs Klaver-4 van individueel naar collectief		50.000	50.000	50.000
	P2.8	Bijstellen bijdrage aan Maartenschool	25.000	25.000	25.000	25.000
	P2.9	ROB bezuinigingen	15.541	15.541	15.541	15.541
Totaal Programma 2 Jeugd			**224.541**	**519.541**	**764.541**	**764.541**
Programma 3 Maatschappelij	P3.1	Bijstellen bedrag doelgroepenvervoer Regio Arnhem Nijmegen (DRAN)	127.885	140.444	141.912	141.912
	P3.2	Gemeentelijke gezondheidsdienst (GGD)	85.901	85.901	85.901	85.901
	P3.3	Verminderde vraag, striktere toewijzing kortdurend verblijf	25.000	25.000	25.000	25.000
Totaal Programma 3 Maatschappelijke ondersteuning			**238.786**	**251.345**	**252.813**	**252.813**
Programma 4 Welzijn en edu	P4.1	Uniek-sporten dekken vanuit SPUK regeling Sport	9.000	9.000	9.000	9.000
	P4.2	Uitstellen fitparcours	3.375	3.375	3.375	3.375
	P4.3	Stoppen met subsidiëren MBvO (meer bewegen voor ouderen)	20.000	40.000	62.000	62.000
	P4.4	Versoberen op Zorg Advies Team primair onderwijs	10.000	10.000	10.000	10.000
	P4.5	Versoberen kunstfonds budget	40.000	40.000	40.000	40.000
	P4.6	Stopzetten subsidiering RBT KAN		20.000	20.000	20.000
	P4.7	Versoberen representatie bestuur	6.000	6.000	6.000	6.000
	P4.8	Lagere frequentie maaien vanaf 2029				50.000
	P4.9	Openbaar groen: diverse maatregelen	26.500	26.500	26.500	26.500
Totaal Programma 4 Welzijn en educatie			**114.875**	**154.875**	**176.875**	**226.875**
Programma 5 Omgeving	P5.1	Omgevingsdienst Regio Nijmegen (ODRN), strakker begroten	148.728	148.728	148.728	148.728
	P5.2	Versoberen budget omgevingsplannen	25.000	25.000	25.000	25.000
	P5.3	Halveren budgetten woningbouwvernieuwing en woonvisie	12.500	12.500	12.500	12.500
	P5.4	Planschades altijd uit initiatieven betalen.	18.000	18.000	18.000	18.000
	P5.5	Niet meer uitvoeren van de monitor Beuningse plas als zwemwater	10.000	10.000	10.000	10.000
	P5.6	Versoberen samenwerking Schone Lucht Akkoord	7.500	7.500	7.500	7.500
	P5.7	Adviesbudget milieuvraagstukken verlagen	11.000	11.000	11.000	11.000
	P5.8	Bushalte Ooigraaf	5.000	5.000	5.000	5.000
	P5.9	Optimalisatie fietsverbinding Beuningen-Wijchen	4.500	4.500	4.500	4.500
	P5.10	Budget subsidie monumenten bijstellen		15.000	15.000	15.000
Totaal Programma 5 Omgeving			**242.228**	**257.228**	**257.228**	**257.228**
Programma 7 Bestuur en alge	P7.1	Bezuinigingen op de personele begroting	373.500	373.500	373.500	373.500
	P7.2	Ruimte op budget Groene Metropool Regio (GMR)	50.000	50.000	50.000	50.000
	P7.3	Ombuigingen Groene Metropool Regio (GMR)	31.763	31.763	31.763	31.763
	P7.4	Verduurzaming gemeentehuis (al onderdeel van onderhoudsbeheerplan)	8.060	8.060	8.060	8.060
Totaal Programma 7 Bestuur en algemene ondersteuning			**463.323**	**463.323**	**463.323**	**463.323**
Programma 9 Overige eigen r	P9.1	Versoberen werk/projectenbudget Economische Zaken	9.000	18.000	18.000	18.000
Totaal Programma 9 Overige eigen middelen			**9.000**	**18.000**	**18.000**	**18.000**
Eindtotaal			**1.357.753**	**1.729.312**	**1.997.780**	**2.047.780**

Bijlage 2 Indeling ombuigingen naar impact en naar inwoner, omgeving en organisatie.

Impact maatregel	organisatie, inwoner, omgeving	Omschrijving maatregelen	Totaal
Beperkt	Inwoner	Pedagogische sportcoaching van individueel naar collectief aanbod	140.000
		Aframen Persoonsgebonden Budget (PGB)-jeugd budget	70.000
		Versobering bewindvoering	50.000
		Planschades altijd uit initiatieven betalen.	18.000
		Budget subsidie monumenten bijstellen	15.000
		Niet meer uitvoeren van de monitor Beuningse plas als zwemwater	10.000
	Omgeving	Versoberen budget omgevingsplannen	25.000
		Openbaar groen: diverse maatregelen	16.500
		Versoberen samenwerking Schone Lucht Akkoord	7.500
	Kapitaallasten	Verduurzaming gemeentehuis (al onderdeel van onderhoudsbeheerplan)	8.060
		Bushalte Ooigraaf	5.000
		Optimalisatie fietsverbinding Beuningen-Wijchen	4.500
		Uitstellen fitparcours	3.375
	Maatschappelijke organisaties	Budget peuteropvang aframen	62.000
		Financiering activiteiten onderbrengen bij Onderwijs Achterstanden Beleid (OAB)	52.000
		Versoberen kunstfonds budget	40.000
		Bijstellen bijdrage aan Maartenschool	25.000
		Stopzetten subsidiering RBT KAN	20.000
		ROB bezuinigingen	15.541
		Halveren budgetten woningbouwvernieuwing en woonvisie	12.500
		Adviesbudget milieuvraagstukken verlagen	11.000
		Uniek-sporten dekken vanuit SPUK regeling Sport	9.000
		Versoberen representatie bestuur	6.000
		Actualiseren budget BBZ (besluit bijstand zelfstandigen)	5.000
	Ambtelijke organisatie en gemeenschapp	Omgevingsdienst Regio Nijmegen (ODRN), strakker begroten	148.728
		Bijstellen bedrag doelgroepenvervoer Regio Arnhem Nijmegen (DRAN)	141.912
		Gemeentelijke gezondheidsdienst (GGD)	85.901
		Ruimte op budget Groene Metropool Regio (GMR)	50.000
		Ombuigingen Groene Metropool Regio (GMR)	31.763
		Instituur Bijzonder Onderzoek (IBO) BTW terugvordering	10.000
Totaal Beperkt			**1.099.280**
Middel	Inwoner	Verlengde jeugdhulp met verblijf aanscherpen nieuwe toewijzingen	200.000
		Jeugd ggz: collectief ipv individuele hulp	150.000
		Zorg voor leerlingen speciaal basisonderwijs Klaver-4 van individueel naar collectief	50.000
		Verminderde vraag, striktere toewijzing kortdurend verblijf	25.000
	Omgeving	Lagere frequentie maaien vanaf 2029	50.000
		Openbaar groen: diverse maatregelen	10.000
	Maatschappelijke organisaties	Stoppen met subsidiëren MBvO (meer bewegen voor ouderen)	62.000
		Versoberen werk/projectenbudget Economische Zaken	18.000
		Versoberen op Zorg Advies Team primair onderwijs	10.000
	Ambtelijke organisatie en gemeenschapp	Bezuinigingen op de personele begroting	373.500
Totaal Middel			**948.500**
Eindtotaal			**2.047.780**

Bijlage 3 On hold activiteiten en investeringen uit 2025

Om de begroting 2025 sluitend te krijgen zijn een aantal activiteiten en investeringen voor het jaar 2025 op on hold gezet. Het college heeft eind 2024 een besluit genomen over het al dan niet doorvoeren van deze activiteiten vanaf 2026. Het besluit van het college is drieledig:

a. Activiteiten en investeringen die vanaf 2026 doorgang moeten vinden
b. Activiteiten en investeringen die vanaf 2026 structureel geschrapt zijn
c. Activiteiten in investeringen die bij de begroting 2026 heroverwogen dienen te worden

We laten zien hoe we de activiteiten en investeringen die geschrapt zijn (ad b) en die heroverwogen dienen te worden (ad c) meegenomen hebben in de voorliggende maatregelen bestaand beleid.

3a. Activiteiten en investeringen die structureel geschrapt zijn
Het college heeft besloten de volgende activiteiten en investeringen niet door te laten gaan en structureel te schrappen:

Activiteiten	Bedrag 2025	Ombuiging nr
Actualiseren budget BBZ	5.000	P1.5
Projectbudget economische zaken	18.000	P9.1
Toerisme en evenementen, subsidie Stichting Toerisme Veluwe Arnhem Nijmegen	4.000	P4.6
Totaal	**97.000**	

Investeringen	Inv.budget	Kapitaallasten	Ombuiging nr
Verduurzaming gemeentehuis (al onderdeel van onderhoudsbeheerplan)	124.000	8.060	P7.4
Bushalte Ooigraaf	40.000	5.000	P5.8
Optimalisatie fietsverbinding Beuningen-Wijchen	90.000	4.500	P5.9
Totaal		**17.560**	

Deze bezuinigingen zijn in dit voorstel meegenomen. Het besluit van het college dient nog door de raad bekrachtigd te worden en ook dienen deze verwerkt te worden in de begrotingswijziging van de begroting 2026. In de rechterkolom van bovenstaande tabellen verwijzen we naar het nummer van de betreffende ombuigingsmaatregel.

3b. Heroverwegen bij de integrale afweging van de begroting 2026
Het college heeft besloten de activiteiten en investeringen in volgende tabellen te heroverwegen bij de integrale afweging begroting 2026.

Activiteiten	Bedrag 2025	Ombuiging nr.
Actualisering Sociaal Medische Indicatie Kinderopvang	62.000	P2.5
Stichting Mee/Sterker	26.763	n.v.t
Mobiliteitsplan Gemeente Beuningen	20.000	n.v.t
Totaal	**108.763**	

Korten op de subsidies op Stichting Mee en Sterker ontraden we want beide partijen zijn van belang om bij het doorvoeren van ombuigingen op de Jeugd en de WMO ingezet te worden voor flankerend beleid.
De middelen op het mobiliteitsplan van € 20.000 bleken incidenteel begroot. Hierop zijn geen structurele ombuigingen te realiseren.

Investeringen	Inv.budget	Kapitaallasten	Ombuiging nr.
Heroverwegen bij integrale afweging begroting 2026			
Wijkaanpassingen Tinnegieter	250.000	37.186	Niet wenselijk
Zwembad De Plons aanpassingen	33.916	5.940	Onderzoek
Trapveldje Beuningse Boys (1e wz.20+1e wz.22)	65.000	7.042	Niet wenselijk
Fitparcours	45.000	3.375	P4.2
Totaal		**53.543**	

Aanpassingen zwembad De Plons hangen samen met het al of niet doorgaan van het nieuwe zwembad (onderzoek). De overige investeringen zijn meegenomen bij de ombuigingen.

GEMEENTE BEUNINGEN

Verkenning verhoging lokale heffingen vanaf 2026

Versie 10 juni 2025

GEMEENTE BEUNINGEN

Inhoud

Samenvatting....5
1.2 OZB....6
1.3 Afvalstoffenheffing....8
1.4 Rioolheffing....9
2. Leges....10
Leges Kabels en leidingen (1.13)....10
Leges titel 2 Omgevingswet....10
Leges titel 3 Dienstverlening vallend onder Europese dienstenrichtlijn....14
3. Overige lokale heffingen....15
Bijlage 1 Benchmark woonlasten per gemeente in Gelderland....17

GEMEENTE BEUNINGEN

Ombuigingen lokale heffingen, opdracht van college en MT

Collegeopdracht
Onze gemeente heeft een niet sluitende begroting. Het college heeft daarom besloten voor € 6 miljoen om te buigen en dit als volgt te verdelen:

1. € 2,5 miljoen op bestaand beleid en
2. € 3,5 miljoen op nieuw beleid en lokale heffingen (m.n. OZB en leges).

Voor het in beeld brengen van maatregelen heeft het college ambtelijke opdrachten uitgezet: Deze verkenning naar verhoging van legestarieven en andere lokale heffingen is onderdeel van de tweede opdracht.

Opdracht van het MT
De opdracht van het college om ombuigingsmaatregelen uit te werken, is voor het onderdeel lokale heffingen uitgewerkt in de projectopdracht 'Verkenning lokale heffingen'. Het MT van gemeente Beuningen heeft deze opdracht op 13 februari 2025 vastgesteld.

De opdracht luidt als volgt:

OZB en andere lokale heffingen

- Breng de effecten van ombuigingen op de tarieven afvalstoffenheffing en rioolheffing in beeld
- Berekenen in een aantal scenario's de effecten van toename van OZB-heffingen en de totale woonlastendruk van onze inwoners
  Breng daarbij in beeld de effecten op de baten van gemeente Beuningen.

Leges

- Ga uit van een generieke stijging van een 20% van de legestarieven.
  Beschrijf per deelgebied wat de impact en risico's zijn van de verhoging. Neem daarbij ook afwegingen mee (mitsen en maren (zoals bijv. wettelijke maximumtarieven e.d.).
- Geef aan wanneer een stijging van het tarief niet, of slechts gedeeltelijk, mogelijk is en stel een alternatief percentage voor.

Overige lokale heffingen

- Inventariseer de mogelijkheden en gevolgen voor het verhogen van overige lokale heffingen. Ga daarbij uit van een stijging van 20%
- Breng deze in een aantal scenario's incl. afwegingskader in beeld.

Drie deelopdrachten
De opdracht bestaat uit drie deelopdrachten:

1. OZB en andere lokale heffingen met effect op de woonlastendruk
2. Leges
3. Overige lokale heffingen: forensenbelasting, toeristenbelasting en reclamebelasting.

In volgende tabel ziet u de gemeentelijke belastingen gegroepeerd naar deze indeling

Nr.	Gemeentelijke belasting
1	Afvalstoffenheffing
	Rioolheffing
	Reinigingsheffing
	Onroerendezaakbelasting (OZB)
	Belasting van roerende woon- en bedrijfsruimten
	Baatbelasting
2	Leges Hoofdstuk 1 Publiekszaken en Bijzondere wetten etc
	Leges Hoofdstuk 2 Omgevingsvergunningen etc
	Leges Hoofdstuk 3 Alcoholwet, evenementen etc
3	Forensenbelasting
	Toeristenbelasting
	Reclamebelasting

Projectorganisatie en Looptijd

Projectleider: Jacqueline Tiemens iom Guido Kusters
Opdrachtgever: Dyanne Kocken
Alle uitwerkingen worden voorgelegd aan financieel consulenten
Adviesbureau Involon brengt een advies uit over tariefverhogingen van de leges Titel 2

De (on)mogelijkheden van tariefsverhogingen dienen in april 2025 in beeld te zijn. De uitkomst van deze verkenning wordt meegenomen in de besluitvorming over de ombuigingen nieuw beleid. Het college heeft op 6 mei een eerste informeel overleg hierover.

Samenvatting

In volgende tabel ziet u een samenvatting van de verkenning van mogelijkheden om lokale heffingen te verhogen:

	2026	2027	2028	2029
Tariefverhoging bouwleges gemiddeld + 20%	143	143	143	143
Reëel begroten leges kabels en leidingen	55	55	55	55
Tariefverhoging leges kabels en leidingen gemiddeld + 30%	26	26	26	26
Leges vergunningen APV (titel 3.2) + 20%	7	7	7	7
Reclamebelasting	11	11	11	11
Totaal	**242**	**242**	**242**	**242**

We zien kansen om de lokale heffingen met jaarlijks € 2,4 ton te verhogen. Het betreft effecten van: ophoging tarieven bouwleges + gemiddeld 20%, het reëel begroten van leges kabels en leidingen, tariefverhoging leges kabels en leidingen + gemiddeld 30%, leges vergunningen APV +20% en ophogen reclamebelasting + 20%.

Voor het ophogen van leges gelden wel diverse kanttekeningen en risico's. Deze lichten we in dit rapport toe.

Aanvullende verhogingen van de OZB vanaf 2026
Het gemeentebestuur kan besluiten tot aanvullende verhogingen van de OZB vanaf 2026. Een verhoging van + 1% levert indicatief jaarlijks € 1 ton op. Overwegingen daarbij zijn:

1. OZB is al opgehoogd vanaf 2025 + 17%[1] en vanaf 2026 jaarlijks met het inflatiecijfer.
2. Woonlastendruk neemt vanaf 2026 mogelijk verder toe door stijging van de tarieven afval en riool

Overige heffingen
Tariefaanpassingen van een aantal overige heffingen worden ambtelijk ontraden. Het gaat om relatief kleine bedragen en/of om heffingen die in gemeente Beuningen al relatief hoog zijn.

Uitwerking en besluiten in de begroting 2026
Voor de uitwerking van deze verkenning verwijzen we naar de begroting 2026. Dan zullen we de tariefaanpassingen in verordeningen verwerken. Ook zullen we dan met een voorstel komen over maatregelen en tariefaanpassingen voor heffingen afval en riool.

[1] Van het percentage van 17% is 4,25% doorgevoerd met het oog op de begrotingstekorten van gemeente Beuningen. De extra inkomsten van jaarlijks € 369.000 die we hiermee genereren zijn al ingeboekt.

1. OZB, afvalstoffenheffing en rioolheffing

1.1 Woonlastendruk

De woonlastendruk voor onze inwoners wordt vooral bepaald door de tarieven van OZB, afvalstoffenheffing en rioolheffing.

Als we kijken naar de benchmark lokale lasten (Coelo: atlas 2025, zie bijlage 1), scoort gemeente Beuningen bij de lasten voor huizenbezitters rangnummer 215 (2024: 131). Voor huurders scoort Gemeente Beuningen rangnummer 25 (2024: 14). Het hoogste rangnummer is 346 (mediaan 173), nummer 1 heeft de laagste woonlasten.
Gemeente Beuningen scoort voor huizenbezitter boven de mediaan en voor huurders zit Beuningen onder de mediaan.
Opvallend is dat gemeente Beuningen voor zowel huizenbezitters als huurders in 2025 in rangorde stijgt. Gemeente Beuningen heeft dus ten opzichte van andere gemeenten relatief hogere tariefstijgingen doorgevoerd.

1.2 OZB

Een 9% OZB verhoging 2025 is, met het oog op het begrotingstekort, bij de behandeling van de begroting geamendeerd naar 13,25%. Deze verhoging van 4,25% betrekken we bij de ombuigingen Het gaat om een bedrag van jaarlijks € 369.000. Met een aanvullende verhoging van 3,75% (amendement zorg voor Leefbaarheid, nummer A24-25) bedraagt de verhoging vanaf 2025 uiteindelijk 17%.

Vanaf 2026 nemen we structureel 3 % op als reguliere indexering van de ozb. De 3% is indexering van de baten. Het tarief wat bij deze baten hoort wordt op basis van de woz-waarden berekend om dubbele stijging te voorkomen.

De begrote OZB-baten 2025 t/m 2028 (inclusief tariefsverhogingen) ziet u in deze tabel:

Kostenplaatsen Code	Kostenplaatsen Omschrijving	Kostensoorten Omschrijving	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
6061405	OZB eigenaarsdeel (woningen)	OZB-eigenaren	-6.120.165	-6.303.770	-6.492.884	-6.687.670
6062405	OZB eigenaarsdeel (niet-woningen)	OZB-eigenaren	-2.415.418	-2.487.881	-2.562.517	-2.639.391
6062400	OZB gebruikersdeel niet-woning	OZB-gebruikers (niet-woningen)	-1.626.008	-1.674.787	-1.725.030	-1.776.781
			-10.161.591	-10.466.438	-10.780.431	-11.103.842

Aanvullende OZB-verhogingen vanaf 2026 zijn mogelijk en leveren per 1% verhoging indicatief een bedrag van € 1 ton op.

Kanttekeningen

- Volgens de systematiek die we in Beuningen hanteren is de verhoging van de ozb een doelstelling t.a.v. de **inkomsten**. Het gaat dus niet om een procentuele verhoging van het

ozb-tarief. Het tarief wordt namelijk gecorrigeerd voor de waardeontwikkeling van de onroerende zaak.

- In het hoofdlijnenakkoord van het nieuwe kabinet staat dat de jaarlijkse stijging van de ozb aan banden wordt gelegd. Dat is nu nog niet het geval maar kan mogelijk in de toekomst worden ingevoerd.
- Er dient rekening gehouden te worden met de totale woonlastendruk en de belastingdruk in andere gemeenten, zie 1.1 en bijlage 2.

1.3 Afvalstoffenheffing

De begroting van afvalstoffenheffing laat een tekort zien.

De afvalstoffenheffing is een gesloten administratief systeem. De begroting van afvalstoffenheffing laat een tekort zien. De kosten zijn hoger dan de baten. We kunnen deze sluitend maken met een onttrekking aan de voorziening voor afvalstoffenheffing. Deze voorziening (stand ongeveer € 712.000) is bijna uitgeput. De onttrekking in 2024 is naar verwachting € 482.000 (inclusief eenmalige kosten van de DAR voor aanpassing paslezers afvalcontainers € 103.000). De stand van de voorziening is na verwerking van deze onttrekking zo'n € 230.000. En in 2025 is er een onttrekking begroot van € 184.000 waarna de voorziening nagenoeg uitgeput zal zijn, iets minder dan € 50.000.

Eventuele maatregelen afvalstoffenheffing om begroting sluitend te maken

Er zijn in het ombuigingstraject diverse maatregelen voor het verlagen van kosten en het verhogen van opbrengsten gerelateerd aan afval aangeleverd. Deze zijn waarschijnlijk nodig om de begroting voor afval structureel in evenwicht te brengen. Daarmee beogen we de stijging van de afvalstoffenheffing in 2026 te beperken tot de indexering 2026.

We komen in een apart voorstel terug op eventuele maatregelen en op de tarieven 2026 voor afval.

1.4 Rioolheffing

Gesloten systeem en een voorziening riool

De rioolheffing is, net als de afvalstoffenheffing, een gesloten administratief systeem. Houden op de rioolbegroting we middelen over? Dan voegen we deze toe aan de voorziening riool. Eind 2024 komt de stand van deze voorziening uit op afgerond € 3,2 miljoen. Door hoger uitgevallen kosten en doordat indexatie afgelopen jaren niet heeft plaatsgevonden is deze stand lager dan deze zou moeten zijn. Volgens de kostendekkingsberekening in het beleidsplan 'Water en Riolering 2023 – 2027' zou de voorziening eind 2024 € 3,6 miljoen moeten bedragen.

Beleid vraagt om hogere heffingen

In het beleidsplan 'Water en Riolering 2023 – 2027' is het beleid voor de onderwerpen oppervlaktewater en riolering opgenomen, daarbij zijn ook maatregelen opgesteld. In het beleidsplan is met een kostendekkingsberekening bepaald wat de heffing moet zijn. In de kostendekkingsberekening is meegenomen dat de geplande nieuwe woningbouw voor een toename van afvoer richting de rioolwaterzuiveringen zorgt. Verder stelt het veranderende klimaat, waarbij de kans op wateroverlast en/of droogte toeneemt, ons voor nieuwe uitdagingen. Nu het beleidsplan uitgevoerd wordt blijken een aantal projecten mogelijk duurder dan verwacht. Dit kan zorgen voor extra kosten bóvenop het beleidsplan.

Vanaf 2026 mogelijk verzwaring woonlasten

Hoe de kosten zich ontwikkelen, hangt onder andere af van de ontwikkeling van rentestanden en prijzen voor materiaal en energie. In het beleidsplan 'Water en Riolering 2023 – 2027', is vastgesteld om de tarieven rioolheffing in 2023 t/m 2027 niet te verhogen ten opzichte van prijspeil 2022 maar alleen te indexeren.

De tarieven rioolheffing zijn vanaf 2023 niet meer aangepast (ook niet geïndexeerd).
Mogelijk zullen we vanaf 2026 de rioolheffing moeten verhogen om te kunnen blijven voldoen aan de kostendekkingsberekening en om het vastgestelde beleid uit te kunnen voeren.

We komen bij de behandeling van de begroting 2026 terug op de tarieven voor riool.

2. Leges

Het verhogen van legestarieven is begrenst door de eis van kostendekkendheid (winst maken op leges is niet toegestaan). Er zijn mogelijkheden, want de geraamde legesopbrengsten blijven achter bij de kosten. Er wordt over 2025 een kostendekkendheid van 53% begroot.

We richten ons op een verkenning van tariefstijging van leges waarvan we de grootste impact verwachten. Het gaat om leges kabels en leidingen, leges voor bouwvergunningen en een aantal leges van titel 3 'Dienstverlening vallend onder Europese dienstenrichtlijn'.

In totaal stellen we verhogingen voor die leiden tot een toename van legesbaten van jaarlijks € 2,4 ton. Als we deze verhogingen doorvoeren, komt de kostendekkendheid indicatief[2] uit op ongeveer 60%. Verkenning van verdere verhoging is mogelijk. Daarbij past de kanttekening dat het onverstandig is om een begrote kostendekkendheid van 100% na te streven. Je loopt dan het risico winst op leges te maken. Bovendien zijn we voor sommige diensten gebonden aan wettelijk gemaximeerde tarieven.

Leges Kabels en leidingen (1.13)

Leges voor Kabels en leidingen worden betaald door de volgende partijen: Liander (energie), Vitens (water) en telecomproviders (glasvezel).

Met een kostendekkendheid van 33% (zie bijlage 1) zijn er mogelijkheden de tarieven te verhogen. Een tariefsverhoging is ook goed te motiveren, want de energietransitie, uitbreiding van het energienetwerk en de zorg voor toekomstige drinkwatervoorziening vragen om steeds meer inzet van gemeente Beuningen.

We stellen daarom voor vanaf 2026 een aantal tariefaanpassingen van gemiddeld + 30% door te voeren. Dat levert extra inkomsten op van indicatief € 26.000. Tariefsaanpassing zorgt voor hogere kosten voor met name Liander en Vitens. Het is de verwachting dat deze partijen de kosten via tarieven op de burger zullen afwentelen.

Daarnaast is er een te laag begrote omzet voor kabels en heffingen. Deze is meerjarig begroot op € 30.000. In 2024 waren de werkelijke opbrengsten € 84.556. Reëel begroten van deze opbrengsten geeft een voordeel van € 55.000.

In totaal kunnen we de baten van kabels en leidingen met ruim € 81.000 verhogen, zie tabel.

Maatregel	Effect
Reel begroten € 85.556 – € 30.000	€ 55.556
Effect tariefaanpassing met gemiddeld 30% (€ 85.556 * 30%)	€ 25.667
Totaal	**€ 81.223**

Leges titel 2 Omgevingswet

[2] De begrote kostendekkendheid van 2026 dient nog berekend te worden.

Bouwleges

De inkomsten uit titel 2 Omgevingswet zijn grotendeels afkomstig uit activiteiten met betrekking tot bouwwerken. Voor de inkomstenverhoging hebben we ons daarom gefocust op artikel 2.5 (de bouwtechnische toets) en artikel 2.6 (de ruimtelijke toets). De leges worden hier gebaseerd op een percentage van de bouwkosten. In 2024 zijn we overgaan naar de omgevingswet. Hierbij hebben we samen met de buurgemeenten Heumen en Berg & Dal de staffel van de bouwkosten gebaseerd op het VNG-model. In onderstaande tabel is de gehanteerde staffel weergegeven met de bijbehorende huidige tarieven

Artikel 2.5	Bouwkosten	Huidig tarief
2.5.1.a	€ 0 tot € 25.000:	1,00%
2.5.1.b	€ 25.000 tot € 50.000:	1,32%
2.5.1.c	€ 50.000 tot € 200.000:	1,01%
2.5.1.d	€ 200.000 tot € 2.500.000	1,01%
2.5.1.e	€ 2.500.000:	1,01%

Artikel 2.6	Bouwkosten	Huidig tarief
2.6.1.a	€ 0 tot € 25.000:	1,71%
2.6.1.b	€ 25.000 tot € 50.000:	2,24%
2.6.1.c	€ 50.000 tot € 200.000:	1,71%
2.6.1.d	€ 200.000 tot € 2.500.000	1,71%
2.6.1.e	€ 2.500.000:	1,71%

Correctie van verloop

Zoals uit bovenstaande tabel valt op te merken worden de leges relatief hoger naarmate de bouwsom hoger wordt, maar loopt het vanaf € 50.000 weer terug naar beneden. Dit is een gevolg van de omslag van de oude staffel (vóór de omgevingswet) naar de nieuwe staffel volgens het VNG-model, uitgaande van behoud van opbrengsten. Het percentage behorend bij de bouwkosten tussen €25.000 en €50.000 is hierbij een dissonant. Het is gebruikelijker dat de percentages een degressief verloop kennen omdat de werkzaamheden die samenhangen met de aanvraag niet evenredig oplopen met de bouwkosten (integendeel). We willen deze gelegenheid aangrijpen om de percentages te "corrigeren" naar een degressief verloop. Als we uitgaan van gelijke legesopbrengsten komen we tot het volgende voorstel

Artikel 2.5	Bouwkosten	Huidig tarief	Gecorrigeerd tarief
2.5.1.a	€ 0 tot € 25.000:	1,00%	1,08%
2.5.1.b	€ 25.000 tot € 50.000:	1,32%	1,08%
2.5.1.c	€ 50.000 tot € 200.000:	1,01%	1,06%
2.5.1.d	€ 200.000 tot € 2.500.000	1,01%	1,03%
2.5.1.e	€ 2.500.000:	1,01%	1,00%

Artikel 2.6	Bouwkosten	Huidig tarief	Gecorrigeerd tarief
2.6.1.a	€ 0 tot € 25.000:	1,71%	1,85%

2.6.1.b	€ 25.000 tot € 50.000:	2,24%	1,83%
2.6.1.c	€ 50.000 tot € 200.000:	1,71%	1,80%
2.6.1.d	€ 200.000 tot € 2.500.000	1,71%	1,75%
2.6.1.e	€ 2.500.000:	1,71%	1,70%

Zoals uit bovenstaande tabel valt op te merken is bij de lagere bouwsommen een beperkte verhoging noodzakelijk om een degressief verloop te realiseren. Voor een gemiddelde aanvraag gaat het bij deze categorie om enkele euro's verhoging.

Opbrengstenverhoging van 20%

Om te komen tot een opbrengstenstijging van 20% hebben we een verhoging toegepast op de gecorrigeerde tarieven. Op basis van de aanvragen uit het verleden hebben we uitgerekend welke stijging noodzakelijk is om te komen tot een opbrengstenstijging van 20%. Om de lastenverzwaring te leggen bij de aanvragers voor wie de legeskosten een beperkt aandeel vormt van de totale kosten van de bouwactiviteit stellen we voor één uitzondering te maken voor het degressief verloop. We stellen voor om de laatste categorie (van 2,5 miljoen en hoger) bovenmatig te verhogen zodat de aanvragen met lagere bouwkosten gedeeltelijk worden ontzien. We komen dan tot onderstaand voorstel. De meeropbrengst bedraagt dan jaarlijks € 142.000

Artikel 2.5	**Bouwkosten**	**Huidig**	**Gecorrigeerd**	**Nieuw**
2.5.1.a	€ 0 tot € 25.000:	1,00%	1,08%	1,27%
2.5.1.b	€ 25.000 tot € 50.000:	1,32%	1,08%	1,26%
2.5.1.c	€ 50.000 tot € 200.000:	1,01%	1,06%	1,24%
2.5.1.d	€ 200.000 tot € 2.500.000	1,01%	1,03%	1,21%
2.5.1.e	€ 2.500.000:	1,01%	1,00%	1,24%

Artikel 2.6	**Bouwkosten**	**Huidig**	**Gecorrigeerd**	**Nieuw**
2.6.1.a	€ 0 tot € 25.000:	1,71%	1,85%	2,16%
2.6.1.b	€ 25.000 tot € 50.000:	2,24%	1,83%	2,14%
2.6.1.c	€ 50.000 tot € 200.000:	1,71%	1,80%	2,11%
2.6.1.d	€ 200.000 tot € 2.500.000	1,71%	1,75%	2,05%
2.6.1.e	€ 2.500.000:	1,71%	1,70%	2,09%

Maximum

Om de bovenmatige stijging van grotere projecten (met hogere bouwkosten) te verzachten stellen we voor een maximum te heffen leges in te voeren van:

- Artikel 2.5: € 200.000
- Artikel 2.6: € 300.000

Kanttekeningen en risico's

1. Imagoschade: Leges worden vaak regionaal met elkaar vergeleken. Zo publiceert Vereniging Eigen Huis regelmatig de 'duurste' en 'goedkoopste' gemeenten, of gemeenten met de sterkste legesstijgingen. Een sterke stijging kan leiden tot 'negatieve' publiciteit.

2. Verhoogde kosten voor projectontwikkelaars: Aangezien legeskosten onderdeel uitmaken van de totale kosten van bouwprojecten, kan een verhoging van deze kosten de economische haalbaarheid van projecten verminderen. Projectontwikkelaars kunnen hierdoor minder bereid zijn om te investeren in nieuwe projecten, vooral in gebieden waar de marges krap zijn.

3. Verminderde woningproductie/hogere woningprijzen: Bij een stijging van de legeskosten kunnen bouwbedrijven besluiten om minder woningen te bouwen of de prijzen te verhogen, wat de toegankelijkheid van woningen voor consumenten verlaagt.

4. Afname van investeringen in kleinere projecten: Kleine ondernemers of ontwikkelaars die met beperkte budgetten werken, kunnen ontmoedigd worden door hogere legeskosten. Dit kan leiden tot een afname van kleinere bouwprojecten, zoals renovaties of kleinschalige woningbouw, die van belang zijn voor het bevorderen van lokale economieën.

5. Verlies van concurrentievoordeel voor bepaalde regio's: Gemeenten die hogere legeskosten hanteren, kunnen minder aantrekkelijk worden voor bouwbedrijven in vergelijking met andere gemeenten met lagere kosten. Dit kan leiden tot een afname van de economische activiteit in de regio.

6. Fluctuatie legesopbrengsten: De legesopbrengsten fluctueren sterk. Ter illustratie had de gemeente in 2022 circa € 2,3 miljoen aan opbrengsten bouwleges. In 2023 was dit slechts ruim € 400.000. Voor de begroting hanteren we een tienjaars gemiddelde van circa € 700.000. De opbrengstenstijging is dan ook gebaseerd op dit bedrag.

Leges titel 3 Dienstverlening vallend onder Europese dienstenrichtlijn

In totaal begroot gemeente Beuningen voor deze titel € 41.000, zie tabel:

Par.	Omschrijving	Begrote baten 2025
3.1	Horeca	2.691
3.2	Vergunningen APV	33.595
3.3	Prostitutiebedrijven	657
3.4	Kinderopvang	3.348
3.5	Overige	902
Totaal		**41.193**

We gaan in op de mogelijkheid van legesverhogingen voor het organiseren van evenementen en markten (paragraaf 3.2) en kinderopvang. De bedragen van overige leges zijn verwaarloosbaar.

Vergunningen APV (3.2)

Deze leges worden bijna helemaal door het evenement Down The Rabbit Hole (DTRH) betaald (opbrengsten zo'n € 30.000 per jaar). Gemeente Beuningen maakt tegen een tarief van € 90 per uur zo'n € 49.000 aan kosten voor dit evenement.

Uitgaande van kostendekkendheid is er dus ruimte om deze tarieven te verhogen. Het evenement DTRH brengt echter ook nog toeristenbelasting op. Op basis van € 2,00[3] per persoon per nacht, is dat in 2024 zo'n € 1,2 ton.

De totale opbrengsten van DRTH komen daarmee op € 1,5 ton (leges evenementen € 30.000 + toeristenbelasting € 120.000) en zijn daarmee hoger dan de kosten.

In vergelijking met andere gemeenten waar grote festivals plaatsvinden, hanteert gemeente Beuningen een hoger tarief toeristenbelasting:

- Gemeente Dronten (Lowlands) € 1,65 (per persoon per nacht, 2025)
- Gemeente Landgraaf (Pinkpop) €1,50 ,
- Gemeente Beuningen (DTRH) € 2,06

Kanttekening: over tariefverhoging vanaf 2026 : Bij de baten/kostenafweging van het evenement DRTH dienen alle baten (dus leges vergunningen APV én toeristenbelasting) meegenomen te worden. De baten zijn in dat geval niet hoger dan de kosten. Bovendien zijn de tarieven toeristenbelasting van gemeente Beuningen hoger vergeleken met andere gemeenten waar grote festivals plaatsvinden.

[3] In 2024 was het tarief € 2 pppn

3. Overige lokale heffingen

Overige heffingen zijn een aantal kleinere belastingenbronnen. Ook hiervoor inventariseren we in hoeverre deze kunnen bijdragen aan de ombuigingsopgaven.

Verhogen toeristenbelasting

Om een beeld te schetsen van de (on)wenselijkheid van het verhogen van toeristenbelasting wordt hieronder eerst een vergelijking gemaakt met de tarieven van de overige gemeenten in het Rijk van Nijmegen. Zie hieronder een overzicht (bedragen 2025, per persoon per overnachting)

	Toeristenbelasting	
Gemeente Berg en Dal	€	1,63
Gemeente Beuningen	€	2,06
Gemeente Druten	€	2,00
Gemeente Heumen	€	1,90
Gemeente Nijmegen	€	3,58
Gemeente Wijchen	€	2,00

Uit deze benchmark blijkt dat gemeente Beuningen – op Nijmegen na – in 2025 het hoogste tarief hanteert. Dit is niet evenredig met de impact en omvang van toerisme en recreatie in de gemeente Beuningen.

Ongeveer de helft van de totaalopbrengst toeristenbelasting van jaarlijks zo'n € 2,5 ton in de gemeente Beuningen wordt opgebracht door MOJO, organisator van festival Down the Rabbit Hole. MOJO heeft recent verzocht om afspraken te maken over een vaste (beperkte) indexering van toeristenbelasting in de komende jaren. Het college heeft hierover nog geen standpunt ingenomen.

Extra meerdaags evenement

Najaar 2023 stelde onze gemeenteraad het bestemmingsplan 'evenementen de Groene Heuvels' vast. Dit plan maakt een extra meerdaags evenement – naast DTRH – mogelijk.

Mogelijk zal MOJO vanaf 2026 een 2e meerdaags evenement organiseren op de Groene Heuvels, waarbij de omvang van dit evenement vanaf 2027 t/m 2030 doorgroeit. De indicatieve extra jaarlijkse opbrengst toeristenbelasting is € 135.000, te realiseren vanaf 2027. Daarnaast is Mojo ook leges verschuldigd en zal gemeente Beuningen kosten maken. Deze extra baten en lasten zijn nog niet begroot. Er is namelijk nog niet bevestigd dat er een 2e evenement zal worden gehouden.

Kanttekening over tariefverhoging vanaf 2026 : Gelet op de (regionale) benchmark van de tarieven, en het gegeven dat het college in de loop van dit jaar in gesprek gaat met MOJO over haar verzoek, is het advies om vooralsnog geen verhoging van het tarief toeristenbelasting toe te passen.

Verhogen reclamebelasting

In het centrum van Beuningen wordt reclamebelasting geheven onder ca. 110 gebruikers van panden. Dat zijn voornamelijk winkel- en horecabedrijven. Gebruikers betalen belasting als zij een (vanaf de openbare weg) zichtbare openbare aankondiging (waaronder reclame) op/aan hun pand

hebben. In 2024 bedroeg de opbrengst reclamebelasting € 53.600 (na verrekening van uitvoeringskosten).

De reclamebelasting is 12 jaar geleden ingevoerd als dekking voor de te verstrekken jaarlijkse subsidie aan de Stichting Centrum Management Beuningen. Het centrummanagement zorgt daarmee voor een structurele samenwerking tussen ondernemers, organiseert evenementen en de promotie van Beuningen-centrum.

Gemeente en centrummanagement hebben afspraken vastgelegd in een convenant (corsa: at13000475). Eén van de afspraken van dit convenant is: "*De te verstrekken subsidie van enig jaar is gebaseerd op een goedgekeurde begroting van het centrummanagement. Deze subsidie is gelijk aan de raming van inkomsten reclamebelasting van dat jaar.*" De opbrengsten reclamebelasting zijn dus in zijn geheel geoormerkt. Een verhoging ten behoeve van de algemene middelen is een schending van het convenant.

Aanvullend op de subsidie met dekking van de opbrengsten reclamebelasting, verstrekt de gemeente sinds 2017 een aanvullende subsidie (eerst € 20.000, in de afgelopen 2 jaar € 30.000). Een optie is om de reclamebelasting met 20% te verhogen. Dat levert zo'n € 11.000 per jaar op. Met deze extra inkomsten, die volgens genoemd convenant aan Stichting Centrum Management Beuningen toekomen, kan gemeente Beuningen de aanvullende subsidie vanaf 2026 structureel met € 11.000 verlagen.

GEMEENTE BEUNINGEN

Bijlage 1 Benchmark woonlasten per gemeente in Gelderland

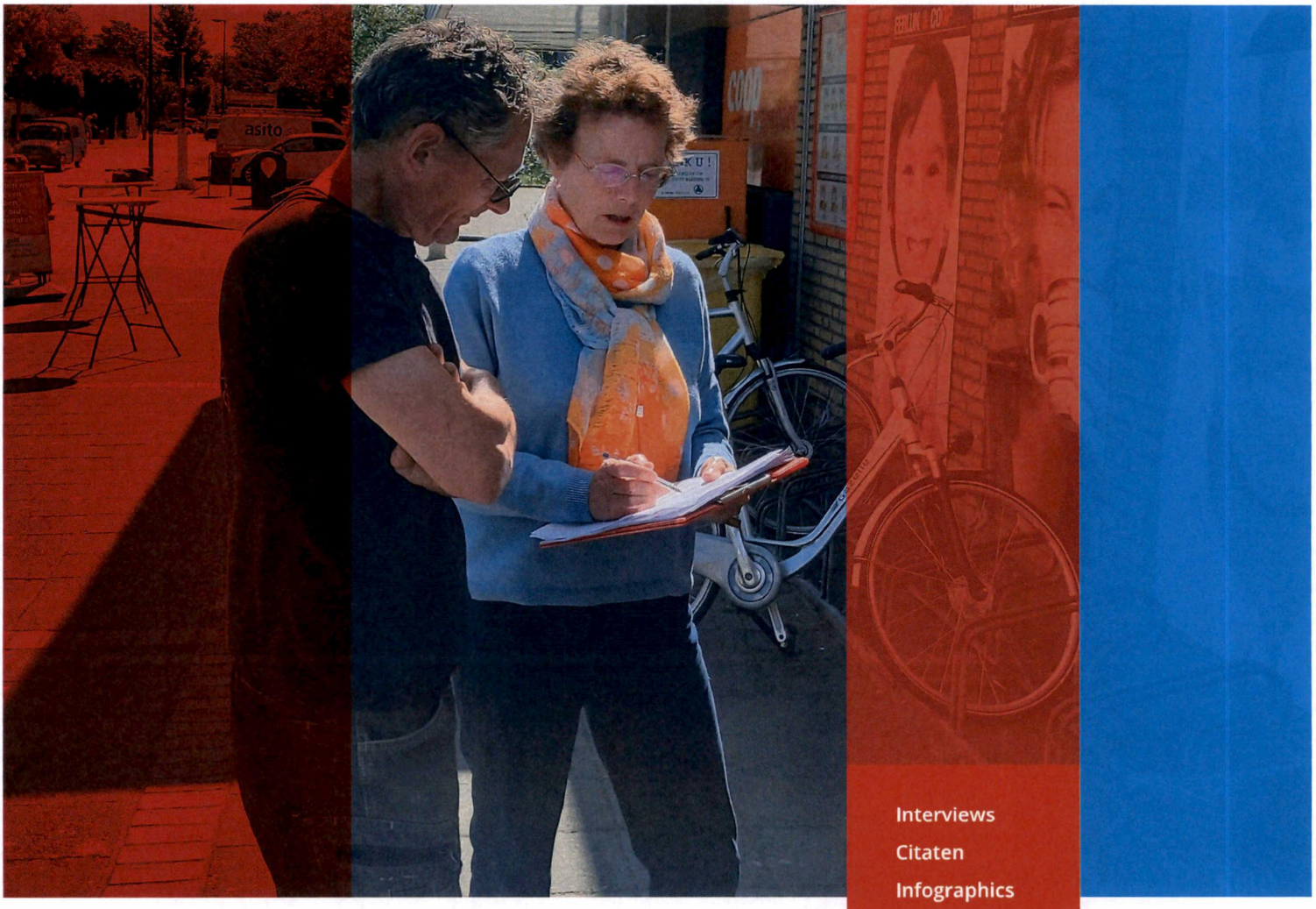
Alle (deel) gemeenten hebben een rangnummer dat aangeeft hoe hoog de woonlasten zijn in vergelijking met andere gemeenten. Nummer 1 heeft hierbij de laagste woonlasten. Het hoogste rangnummer is 346. Bij koopwoningen scoort Beuningen 215 en bij huurwoningen neemt Beuningen plek 25 in.

Bron: Atlas lokale lasten 2025 (Coelo)

	Eigenaar bewoner			Huurder		
	Woonlasten eenpersoons-huishouden	Woonlasten meerpersoons-huishouden	Rangnummer meerpersoons-huishouden	Woonlasten eenpersoons-huishouden	Woonlasten meerpersoons-huishouden	Rangnummer meerpersoons-huishouden
Gemiddelde provincie Gelderland	**966**	**1.055**		**330**	**431**	
Aalten	620	727	2	256	363	67
Apeldoorn	990	1.004	137	418	431	124
Arnhem	1.009	1.100	240	334	426	121
Barneveld	859	1.001	134	438	581	258
Berg en Dal	804	975	99	447	617	286
Berkelland	927	1.061	202	252	386	79
Beuningen	1.063	1.073	215	274	284	25
Bronckhorst	1.011	1.061	201	522	572	248
Brummen	1.009	1.159	272	408	558	234
Buren	1.287	1.309	322	373	395	89
Culemborg	1.148	1.172	278	374	398	95
Doesburg	1.010	1.208	297	486	684	316
Doetinchem	915	991	122	537	613	281
Druten	929	999	130	161	231	5
Duiven	877	1.025	166	417	564	240
Ede	913	936	68	327	350	55
Elburg	877	980	112	444	548	229
Epe	894	996	126	340	442	138
Ermelo	1.092	1.175	279	352	435	132
Harderwijk	911	962	88	423	474	164
Hattem	1.252	1.278	315	358	385	77
Heerde	1.065	1.098	237	236	269	19
Heumen	923	1.002	136	169	248	9
Lingewaard	1.091	1.123	257	407	439	133
Lochem	914	982	113	577	645	302
Maasdriel	1.076	1.111	250	390	425	119
Montferland	885	1.069	210	456	639	301
Neder-Betuwe	1.107	1.127	260	368	388	82
Nijkerk	790	811	9	229	249	10
Nijmegen	1.132	1.149	268	17	34	1
Nunspeet	813	897	37	198	282	23
Oldebroek	895	944	72	406	455	148
Oost Gelre	799	910	50	377	489	181
Oude IJsselstreek	980	1.041	181	518	579	253
Overbetuwe	853	898	40	463	508	200
Putten	765	793	5	394	422	118
Renkum	1.231	1.454	337	340	563	237
Rheden	985	1.032	174	345	393	87
Rozendaal	1.287	1.325	325	298	336	49
Scherpenzeel	966	986	115	503	523	209
Tiel	993	1.073	216	572	653	304
Voorst	1.018	1.042	183	444	469	158
Wageningen	1.031	1.165	277	404	538	222
West Betuwe	1.384	1.402	333	861	880	346
West Maas en Waal	1.050	1.069	211	371	391	84
Westervoort	1.053	1.096	232	220	263	15
Wijchen	921	950	79	267	297	30
Winterswijk	780	962	89	428	610	277
Zaltbommel	1.164	1.189	287	375	400	96
Zevenaar	904	1.010	151	377	483	173
Zutphen	868	909	49	269	309	39

Beuningen nu en in de toekomst

Wat vinden inwoners belangrijk in hun gemeente?

Gemeente Beuningen

OPINIE PIJLERS
in gesprek met inwoners

Beuningen nu en in de toekomst

Wat vinden inwoners
belangrijk in hun gemeente?

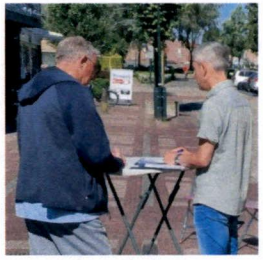
Beuningen nu en in de toekomst
Onderzoeksbureau Opiniepijlers,22 mei 2025
In opdracht van de gemeente Beuningen
Samenstelling Marjolein Huijskes, Frank Bolder
Interviews Tessa Ariaans, Maurice Doppen, Engelien Mulder, Richard Stegers, Fred Eggink, Monique Langendonk, Elsbeth Lelyveld,
Lyan van Vliet, Gytha van der Veer,
Monique Schepers.
Fotografie Fred Eggink
Graphics, ontwerp en opmaak Louman en Friso

Disclaimers:
- Uitspraken, conclusies en aanbevelingen zijn gebaseerd op gesprekken met respondenten. Feiten, aantallen en cijfers zijn verwerkt zoals ze zijn genoemd in deze gesprekken en niet nader getoetst.
- Als mensen meerdere opties kunnen aanklikken leidt dat tot een hoger aantal antwoorden, het totaal wordt echter nooit groter dan 100%.

GEMEENTE BEUNINGEN

OPINIE PIJLERS
in gesprek met inwoners

Inhoud

1 Samenvatting en aanbevelingen 6

Opdracht 6

Wat valt op tijdens de straatgesprekken? 6

Aanbevelingen 8

2 Beschrijving van de werkwijze 10

3 Toelichting per thema 11

Algemene beleving 11

Groen en wonen 12

Onderhoud en veiligheid 14

Spelen, cultuur en ontmoeting 15

Ombuigingen en keuzes 16

4 Algemene informatie 19

1

Samenvatting en aanbevelingen

Opdracht

De gemeente Beuningen heeft, net als veel andere gemeenten in Nederland, te maken met het zogeheten "ravijnjaar" waarin de rijksbijdrage aan gemeenten fors terugloopt maar de taken hetzelfde blijven. De gemeente kan aan drie knoppen draaien: het uitstellen van investeringen in grote projecten als een zwembad, school of nieuw sportveld, bezuinigen op het takenpakket of het verhogen van de onroerendzaakbelasting (OZB).

Om op de korte termijn deze keuzes te kunnen maken wil de gemeente graag van haar inwoners weten hoe ze het wonen in de gemeente Beuningen waarderen en wat ze belangrijk vinden, ook op de langere termijn. Met deze opdracht is Opiniepijlers op pad gegaan.

Wat valt op tijdens de straatgesprekken?

Diverse mensen hadden al gelezen over de bustoer van Opiniepijlers en komen met hun verhaal langs bij de bus. De betrokkenheid van mensen bij hun gemeente is hoog zo blijkt. Over het algemeen zijn mensen tevreden over de gemeente Beuningen, het is er fijn en rustig wonen. Het valt op dat er min of meer aarzelend wel wat zorgen zijn over de aandacht voor de opvang van asielzoekers. Mensen denken dat deze opvang de gemeente alleen maar geld kost en dat daar prima op kan worden bezuinigd. Toen wethouder Houben bij de bus vertelde dat de opvang van bijvoorbeeld Oekraïners de gemeente juist geld oplevert kantelde dat beeld. In sommige wijken, waaronder de wijk Oldentempel, is er sprake van overlast door drugsdealers maar over het algemeen voelen mensen zich veilig in Beuningen en valt de overlast mee.

Opvallend is dat mensen qua belevingsvragen sterk denken vanuit hun dorp. Er wordt gezegd dat Beuningen een flink uit de kluiten gewassen dorp is, waar de mensen meer naast elkaar leven. Of zoals iemand uit Weurt het formuleerde: Beuningen is egocentrischer. In Ewijk en vooral ook in Weurt zie je een enorm gemeenschapsgevoel. Deze gemeenschapszin in de kleinere dorpen is goed zichtbaar in de verschillende initiatieven die er ontstaan. Een mooi voorbeeld is het burgerinitiatief "Laan van 1945" dat na lang aanhouden eindelijk de medewerking van de gemeente heeft gekregen. Ook in het dorp Winssen wordt gemeld dat er goed onderling contact is en een prettige gemeenschapszin. Het contact met de gemeente laat echter sterk te wensen over als het gaat om (verkeers)veiligheid. Over het algemeen horen we vaak dat in gesprek met de gemeente mensen lang niet altijd antwoord krijgen, of serieus worden genomen.

Het onderhoud van het openbaar groen is voor velen een zorgenkindje. Met name rond het winkelcentrum, het gezondheidscentrum en het parkeren in Beuningen. Ook in Weurt is sprake van een chaotische verkeerssituatie bij de school en de supermarkt. Wat het groenonderhoud betreft vertelde een inwoner over het piepsysteem dat tegenwoordig wordt gehanteerd waarbij structureel onderhoud wordt vervangen door onderhoud wanneer een inwoner erom vraagt. Dit bespaart het nodige op de korte termijn maar of dit ook op de langere termijn werkt is de vraag. Overhangend groen kan de verkeersveiligheid beïnvloeden en opdrukkende boomwortels maken de stoepen onbegaanbaar voor mensen met een rollator. Dit lijkt vooral in het dorp Beuningen te spelen.

Als het over de verdeling van de budgetten gaat vinden mensen het vaak moeilijk te overzien wat nu precies de kosten en baten zijn van bijvoorbeeld de opvang van vluchtelingen, wat een OZB-verhoging of verlaging betekent en over welke grote projecten het dan gaat bij eventuele bezuinigingen. Met een zwembad tussen Beuningen en

Wijchen lijkt een meerderheid goed te kunnen leven. Bezuinigen kan op de opvang van vluchtelingen, het ambtenarenapparaat, minder inhuur en efficiënter werken.

Aanbevelingen

Om op de korte termijn de juiste budgettaire keuzes te kunnen maken wil de gemeente graag van haar inwoners weten hoe ze het wonen in de gemeente Beuningen beleven en wat ze belangrijk vinden, ook op de langere termijn. Uit de straatgesprekken en de online peiling komt een aantal aanbevelingen naar voren die de gemeente Beuningen kan helpen bij het nemen van de juiste beslissingen:

- Maak een huishoudboekje van de gemeente dat voor inwoners te begrijpen is, zo kun je hen meenemen in de komende beslissingen en de gevolgen daarvan.
- Communiceer duidelijker over de kosten en baten van de asielopvang.
- Hetzelfde geldt voor de opwek van duurzame energie, maak waar mogelijk inwoners mede-eigenaar van energieprojecten.
- Luister beter naar inwoners en werk actief aan een relatie van onderling vertrouwen. Inwoners willen/kunnen dan veel zelf oppakken.
- Verminder de bureaucratie: werk vanuit vertrouwen in de burger in plaats vanuit wantrouwen.
- Communiceer bij participatietrajecten wat er van de inwoner verwacht wordt (meedenken, meebeslissen, meedoen?). Soms denken inwoners dat ze invloed hebben op een beslissing, terwijl dat niet zo is, dat schaadt de relatie.
- Herzie het groenbeleid, en pak dat op samen met de bewoners in de wijken waar dat niet goed gaat.
- Pak de verkeersonveiligheid gericht aan met afdoende maatregelen daar waar de problemen het grootst zijn.
- Investeer in handhaving op overlast zodat het overal, ook 's avonds, veilig is om over straat te gaan in Beuningen.

Beuningen nu en in de toekomst samenvatting en aanbevelingen

QUOTE "Wel heel fijn om op deze manier mijn mening te kunnen geven, maar er zullen vast een hoop andere mensen zijn met dezelfde of een andere mening, ik hoop dat de mensen bij de gemeente kijken naar wat het beste is voor iedereen"

2

Beschrijving van de werkwijze

Van maandag 13 mei tot en met zaterdag 18 mei hebben we met onze gespreksbus in Beuningen, Ewijk, Weurt en Winssen op locaties gestaan waar doorlopend mensen voorbijkomen.
In totaal hebben we gesproken met 242 inwoners, met een relevante spreiding over leeftijd, geslacht en woonadres (zie hoofdstuk 4). Op basis hiervan kunnen we stellen dat de aanbevelingen in dit rapport een goed beeld geven van wat er breed leeft onder inwoners van Beuningen over het wonen in hun gemeente. Online kon de vragenlijst ook worden ingevuld, daar hebben 200 mensen op gereageerd. Het valt op dat online relatief meer inwoners uit Beuningen en Winssen hebben gereageerd. Ook was de gemiddelde leeftijd van de online respondenten wat lager dan bij de straatgesprekken. Over het algemeen heeft dat niet echt invloed gehad op de resultaten. In het enkele geval waar de verschillen wel opvallend zijn zullen we dat toelichten.

Onze tour ging van start met een aankondiging van de straatgesprekken via de lokale media en de online communicatiekanalen van de gemeente. Onze omgebouwde camper deed dienst als informatie- en gespreksbus. In de straatgesprekken stonden de inwoners en hun situatie centraal. Omdat we inwoners in hun vertrouwde eigen omgeving spreken, vertellen zij over het algemeen vrijuit en zonder reserves over hun dagelijks leven, hun gedrag en wat hen hierbij na aan het hart ligt. Dat levert waardevolle informatie op over hun beleving en beoordeling van het wonen in de gemeente Beuningen.

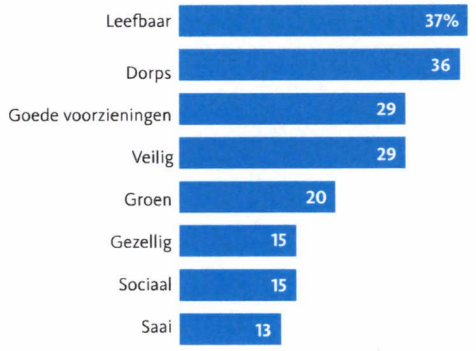
3

Toelichting per thema

Algemene beleving

De waardering voor de gemeente Beuningen als gemeente om in te wonen is met een 7,5 ruim voldoende zo blijkt uit de antwoorden van de respondenten. Als pluspunten worden genoemd de groene omgeving, de rust, de sociale verbondenheid en de voorzieningen die dichtbij zijn. Minpunten zijn er ook: het groenonderhoud, de bestrating, het zwerfvuil en de hondenpoep, te weinig ontmoetingsplekken voor ouderen (en jeugd), het parkeer- en afvalbeleid en soms ook de geluidsoverlast van industrie en verkeer. Wat echt beter kan volgens veel respondenten is het luisteren naar inwoners, het groenonderhoud, de bestrating, de handhaving en het stimuleren van de betrokkenheid van inwoners.

Hoe zou u uw gemeente omschrijven in drie woorden?

De woorden die eruit springen zijn veilig, leefbaar, voorzieningen, groen en dorps. Wat mensen nog missen is een gezellige markt, beter aanbod van winkels en cafés, meer doen voor de jeugd, en betere communicatie vanuit de gemeente. De indruk bestaat bij de mensen dat Beuningen als grotere kern meer aandacht krijgt van de gemeente.

QUOTE "Waar ben je trots op in de gemeente Beuningen?" Antwoord: dat de gemeente éíndelijk verantwoordelijkheid neemt om asielzoekers op te vangen"

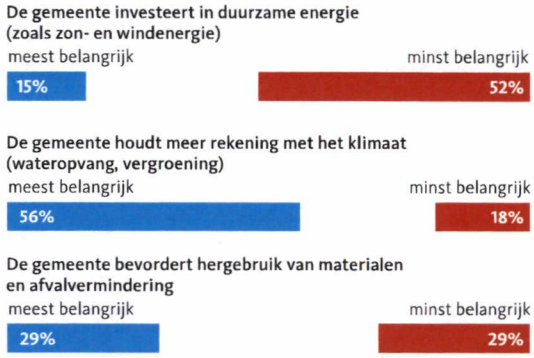
Op de schaal van geluk scoren de meeste mensen tussen de 7 en de 9, dit is sterk afhankelijk van de persoonlijke situatie van mensen. Op de schaal van sociale verbondenheid ligt de gemiddelde score iets lager. Dit is mede afhankelijk van het dorp waarin de respondenten wonen.

QUOTE "Qua sociale verbondenheid geef ik Beuningen een 7 en Winssen een 9"

Groen en wonen

Het landschap wordt hoog gewaardeerd met gemiddeld een 8 en de variatie in planten en dieren wordt door een meerderheid (ruim 80%) belangrijk tot heel belangrijk gevonden. Het verduurzamen van woningen wordt eveneens door een grote meerderheid belangrijk tot heel belangrijk (circa 80%) gevonden. Als mensen wordt gevraagd om een score te geven op een aantal dilemma's op het gebied van duurzaamheid ontstaat het volgende beeld:

Welk onderwerp is voor u het belangrijkst, het minst belangrijk?

Klimaatadapatie (wateropvang en vergroening) krijgt de meeste punten, gevolgd door het bevorderen van hergebruik van materialen. Investeren in zonne- en windenergie is het minst populair.

Op de stelling over het groenonderhoud, "overhangend groen is voor mij geen probleem, daar mag de gemeente op bezuinigen" dan wel "ik ben meer van strak onderhouden groen ook al kost dat wat meer" is de uitkomst in de straatinterviews fifty fifty. Het valt op dat online het strakke onderhoud tegen meerkosten wint met 62%. Het kan zijn dat dit komt omdat Beuningen hier haar gewicht in de schaal legt, ruim 70% van de respondenten uit Beuningen betaalt graag wat meer voor strak onderhoud.

Veel mensen begrijpen dat hoogbouw een oplossing kan zijn voor de woningnood. Online drukt de weerstand uit Winssen tegen hoogbouw de score daar enigszins maar over de hele linie kan een meerderheid zich neerleggen bij meer hoogbouw. Binnen die groep kan een ruime

meerderheid goed leven met maximaal drie woonlagen, zo'n 30% kan leven met maximaal 8 woonlagen.

Onderhoud en veiligheid

Bijna 90% van de respondenten voelt zich veilig in de eigen buurt. Online is deze score beduidend lager met 68%. Ditzelfde effect zien we ook bij de antwoorden op de vraag naar onveilige plekken in de avond. Daar is de overall score rond de 80% op "nee, geen plekken waar ik 's avonds niet durf te komen" en online is dat slechts de helft. Omdat de reacties uit Beuningen online oververtegenwoordigd zijn kan het zijn dat inwoners uit het dorp Beuningen zich minder veilig voelen en meer overlast ervaren dan gemiddeld.
Het onderhoud van straten en fietspaden scoort gemiddeld een 7-, het openbaar groen een 6- en de verkeersveiligheid zit op een 5,5. We hebben al uit de gesprekken die zijn gevoerd gezien dat deze onderwerpen als zorgelijk komen bovendrijven. De scores op deze thema's bevestigen dat beeld.

Spelen, cultuur en ontmoeting

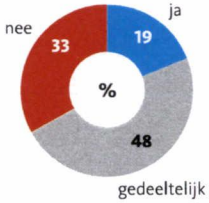
Betere en meer speelvoorzieningen worden vaak genoemd, gemiddeld scoren deze een 7. Online ligt de score op een 6, Beuningen en Winssen zijn hier oververtegenwoordigd zoals toegelicht in hoofdstuk 2. Wanneer mensen € 10.000 in hun buurt mogen besteden gaat dat bedrag dan ook regelmatig naar meer en betere speelvoorzieningen naast betere groenvoorzieningen, hulp bij het tuinonderhoud van ouderen en het onderhoud aan straten en stoepen. Ook investeren in sociale contacten en hulp aan minder bedeelden worden genoemd.

QUOTE "Meer vergroenen, minder parkeren, gezelliger maken"

Het belang van cultuuronderwijs aan kinderen scoort een dikke 8; bij de vraag over het belang van gelijke kansen krijgt toegang tot zorgvoorzieningen de meeste steun, gevolgd door toegang tot cultuur en sport en extra ondersteuning voor ouderen en mantelzorgers. Meer aandacht voor leefstijl en preventieve gezondheidszorg scoort het laagst. Met de solidariteit in de gemeente Beuningen zit het wel goed; de meeste mensen vinden het belangrijk dat er ruimte is voor ontmoeting ook als ze daar zelf geen gebruik van maken.

Als het over de contacten met de gemeente gaat is er al veel gezegd. De cijfers bij vraag 30 bevestigen dit beeld; slechts 22% vindt dat de gemeente voldoende aandacht heeft voor haar inwoners, online ligt dit nog lager op 15%.

Stelling: de gemeente kijkt genoeg en met voldoende aandacht om naar inwoners. Bent u het daarmee eens?

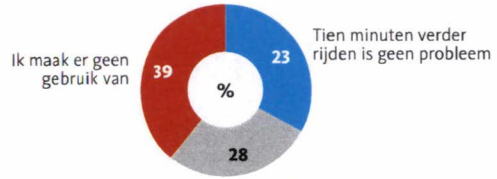
Ombuigingen en keuzes

Als het over de besteding van de gemeentelijke budgetten gaat vinden mensen het moeilijk om daar een mening over te hebben, ze geven aan dat ze daar te weinig vanaf weten. De meeste mensen willen geen verhoging van de OZB. Als echter wordt aangegeven dat het voorzieningenniveau alleen kan worden gehandhaafd bij een verhoging stellen sommigen hun standpunt bij.

QUOTE "Het niveau is op peil, dat laten ze toch niet veel verder zakken"

Op de vraag over een zwembad in Beuningen of in een buurgemeente zijn de meningen gelijk verdeeld:

Een zwembad in onze gemeente of een buurgemeente maakt mij niet uit.

Het effect van het uitstellen van grote uitgaven of investeren is voor de meeste mensen niet te beoordelen. Circa 40% geeft aan daar te weinig van af te weten om een mening te hebben en een andere 40% vertrouwt erop dat de gemeente wel zal weten wat nodig is of niet. Op de vraag waar de inwoners op zouden willen bezuinigen komen de antwoorden (127 van de 200) neer op de volgende zaken: overhead, salarissen (top)ambtenaren, asielzoekers, zonnevelden en windmolens, kunst en cultuur, minder bureaucratie in de Wmo en het (nieuwe) gemeentehuis. Ook gaan er geluiden op om meer aan de inwoners zelf over te laten (minder betutteling).

QUOTE "Ik ben niet racistisch hoor, maar de gemeente zou kunnen bezuinigen op de opvang van vluchtelingen"

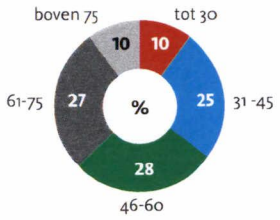
QUOTE "Let erop dat bezuinigen nu niet tot grotere kosten straks leidt"

Ruim de helft van de respondenten had al vernomen dat de gemeente op de kleintjes moet letten. Ze worden het liefst geïnformeerd in begrijpelijke taal via een mix van de lokale media (huis-aan-huis krant), een flyer of brief en sociale media. Bij moeilijke kwesties wordt een persoonlijke benadering op prijs gesteld. De website van de gemeente is een goede optie mits ze actueel is.

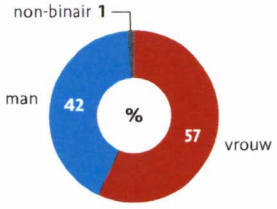
4

Algemene informatie

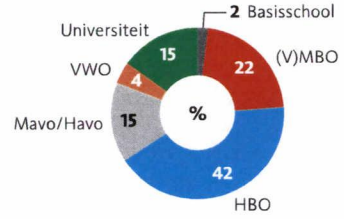
Wat is uw leeftijd?

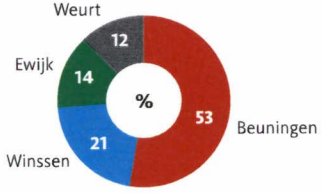
Geslacht

Opleiding

Mijn woonplaats is:

OPINIE PIJLERS
in gesprek met inwoners